

FST 6 24.04.2019
Bilaga 1

Ålands omsorgsförbund k.f.

BALANSBOK
2018

FST 24.04.2019

PS

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE	3
1.1. T.f omsorgsdirektörens översikt	3
1.2. Omsorgsförbundets förvaltning och förändringar i den.....	6
1.3. Allmän ekonomisk utveckling.....	6
1.4. Väsentliga förändringar i kommunförbundets verksamhet och ekonomi.....	7
1.5. Omsorgsförbundets personal.....	8
1.5.1. Personalförändring.....	8
1.5.2. Könsfördelning.....	8
1.5.3. Måluppfyllelse	8
1.5.3.1. Välmående personal.....	8
1.5.4. Frånvaro.....	8
1.5.4.1. Sjukfrånvaro	9
1.5.4.2. Arbetsolycksfall.....	9
1.5.5. Utbildningsinsatser	9
1.5.6. Personal	10
1.6. Förbundets interna kontroll och övervakning.....	11
1.6.1. Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut.....	11
1.7. Ekonomisk översikt	13
1.7.1. Resultaträkning	13
1.7.2. Finansieringsanalys	14
1.7.3. Balansräkning.....	15
1.7.4. Totala inkomster och utgifter.....	17
2. BUDGETUTFALL.....	18
2.1. Resultaträkning	18
2.2. Driftsekonomidel	19
2.2.1. Förbundsfullmäktige.....	19
2.2.2. Förbundsstyrelsen.....	20
2.2.2.1. May Rotz minnesfond.....	21
2.2.3. Revisorer	21
2.2.4. Råd och kommittéer	22
2.2.4.1 Personal- och arbetarskydd.....	22
2.2.5. Allmän- och ekonomiförvaltning.....	23
2.2.6. Fastighetsförvaltning.....	25
2.2.7. Socialförvaltning/Omsorgsbyrå.....	27
2.2.7.1. Ledargrupp.....	28
2.2.8. Daglig verksamhet.....	29
2.2.9. Boendeservice i gruppboende	32

2.2.10. Korttidshem.....	35
2.2.11. Boendestöd	37
2.2.12. Specialfritidshem	39
2.2.13. Förmedlade tjänster	41
2.3. Investeringsdel	42
2.4. Budgetjämförelse per kostnadsslag	43
3. BOKSLUTSKALKYLER	44
3.1. Resultaträkning	44
3.2. Finansieringsanalys	45
3.3. Balansräkning.....	46
3.4. Slutlig fördelning mellan kommunerna	48
3.4.1. Verksamheterna sammanlagt.....	48
3.4.2. Daglig verksamhet.....	48
3.4.3. Gruppboendeservice.....	49
3.4.4. Korttidsverksamhet.....	49
3.4.5. Boendestöd	50
3.4.6. Specialfritidshem	50
3.4.7. Omsorgsbyrån	51
3.4.8. Förmedlade tjänster	51
3.4.9. Räntor	52
4. NOTER.....	53
4.1. Noter till resultaträkningen.....	53
4.1.1. Tillämpade bokslutsprinciper	53
4.1.2. Avskrivningsplan.....	53
4.1.3. Kommunandelar	54
4.1.4. Personalkostnader.....	54
4.1.5. Arvoden till revisorer.....	54
4.1.6. Avskrivningar.....	55
4.2. Noter till balansräkningen	55
4.2.1. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar	55
4.2.2. Fordringar	55
4.2.3. Kassa och banktillgodohavanden.....	56
4.2.4. Checkräkningslimit	56
4.2.5. Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt	56
4.2.6. Ansvarsförbindelser	57
4.2.7. Medlemskommunernas andel i grundkapitalet	57
4.2.8. Donationsfondernas särskilda täckning	58

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Specialomsorgen i landskapet Åland regleras av landskapslagen om tillämpningen av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (ÅFS 48/1978, uppdaterad 10.6.2016 och i december 2017; ÅFS 2017/128 och ÅFS 2017/144). Specialomsorgslagen är en andrahandslag. Det innebär att personer med utvecklingsstörning ska erhålla sin primära socialservice enligt socialvårdslagen (FFS 710/1982) via sin hemkommun. Handikappservicelagen går före specialomsorgslagens uppdrag. Om socialvårds- och/eller handikappservicelagens möjligheter befinns otillräckliga skall service enligt specialomsorgslagen träda till. Denna service produceras, främst på uppdrag av primärkommunernas socialnämnder, av Ålands omsorgsförbund (ÅOF). Övrig samhällsservice såsom utbildning och hälso- och sjukvård tillhandahålls av andra aktörer.

Omsorgsförbundet har av berörda kommuner som extra uppgift, utöver specialomsorgerna, fått i uppdrag att sköta specialfritidshemsverksamhet, enligt barnomsorgslag (ÅFS 86/2011) och förordning samt genom separat styrelsebeslut, grundavtalsenligt, annan boendeservice för handikappad.

Den service som produceras av Ålands omsorgsförbund omfattar personer i landskapet Åland som, enligt specialomsorgslagen, på grund av medfödd eller i utvecklingsåldern erhållen sjukdom, defekt eller skada hämmats eller störts i sin utveckling eller sina psykiska funktioner.

Gällande specialfritidshemsverksamheten är målgruppen, enligt barnomsorgslagen, elever med elvaårig läroplikt och studerande på gymnasialstadienivå, som deltar i yrkesträningsundervisning.

Utgående från ett medborgarperspektiv skall personer med utvecklingsstörning ha möjlighet till ett självständigt liv och möjlighet att delta i samhällsgemenskapen. Servicen skall kompensera funktionshindret och försöka skapa möjligheter till att var och en skall uppleva större självständighet. Omsorgsförbundet strävar till att individanpassa servicen, utifrån gällande lagstiftning och beviljade medel, enligt den enskildes behov och önskemål. Samtidigt är det viktigt att samhället i övrigt anpassas till de utvecklingsstördas funktionshinder.

1.1. T.f. omsorgsdirektörens översikt

Förbundet har under år 2018 tillhandahållit följande specialomsorgsservice enligt lagen om specialomsorger:

- Omsorgsbyrå; rådgivning, handledning och sociala utredningar, 2 § pt. 1) o 3)
- Daglig verksamhet, 2 § pt. 4)
- Boendeservice; 2 § pt. 4)
  - Gruppboende
  - Korttidsavlastning
  - Boendestöd
- Förmedlade tjänster, 2 § pt. 4, samt
- Specialfritidshemsverksamhet enl. L och förordning om barnomsorg

År 2018 var andra året då stödbehovsbedömningar för klienter i daglig verksamhet och gruppboende tillämpades och låg till grund för personaltilldelning och därmed också för dygns- och dagsavgifter. Inför 2018 ändrades systemet från 2017 så att personalresurser flyttades från grundvård till sociala svårigheter.

Enligt ändringen av lagen om specialomsorger om utvecklingsstörda § 1 med moderniserade begrepp för målgruppen, enligt § 1 a och enligt det nya 3 kap. kan begränsningsåtgärder inte genomföras av någon annan än yrkesutbildade personer inom socialvården eller hälso- och sjukvården som ingår i personalen på verksamhetsenheten.

32 § är i sin helhet ny bl.a. för att, vid eventuellt behov av specialomsorger mot vederbörandes egen vilja, uppfylla kraven i FN-konventionen om rättigheter för personer med

funktionsnedsättning, vilken Finland ratificerat så att den i december 2017 är i kraft även på Åland. Därtill har till lagen fogats bestämmelser om stärkt självbestämmanderätt och om övriga villkor för begränsningsåtgärder inom specialomsorgerna.

Det har under 2018 fortsättningsvis funnits en övertalighet i boendeplatser, såtillvida att två lägenheter varit tomma under största delen av året. Emellertid har det funnits personer i boendekö, som vill ha en plats endast om den är belägen i Mariehamn.

Det tidigare boendet Smedjegränd i Lemland var vid ingången av 2018 utbudet till försäljning, men hade ännu vid början av sommaren inte kunnat avyttras till det begärda priset. Eftersom sammanslagningen av verksamheterna korttidsavlastning och specialfritidshem på Svedgränd 1, som gjordes under hösten 2016, inte föll väl ut, flyttade korttidsavlastningen under slutet av sommaren till fastigheten som tidigare inrymde boendet Smedjegränd.

Under de senaste åren har det gått skönja en minskning av antalet dygn på korttidsavlastningen, men sedan verksamheten åter har en egen lokal har det skett en kontinuerlig ökning. Det är en förutsättning för att i framtiden kunna producera korttidsavlastning till ett för primärkommunerna mer rimligt pris.

Dagliga verksamhetens volymer 2018 har minskat i förhållande till budget, främst pga oplanerad frånvaro, d.v.s. klienternas tillfälliga ledigheter, men också pga att klienter inte alltid behöver personal i boendet under hemmadagar. Det senare innebär att klienten inte statistikförs som närvarande. Omvärldsmässigt, liksom hos ÅOF, är det numera vedertaget att andra specialomsorgsdiagnostik har kommunebitering för daglig verksamhet i hemmet, eftersom det även i de flesta fall krävs personalstöd då en enskild klient av någon individuell anledning inte kan delta i den erbjudna dagliga verksamheten utanför boendeenheten. Det är naturligt att ett boende som Åkersvängen med inriktning mot äldre klienter har många hemmadagar. År 2018 visar dock att det finns andra boendeenheter som har en eller flera klienter som har fler dagar med dagverksamhet i hemmet än utanför, vilket bör föranleda en diskussion om ytterligare ett äldreboende inom en snar framtid.

Förbundets förvaltningsstadga uppdaterades 27.12.2018 för att stämma överens med Förvaltningslagen, vilken förändrades 1.6.2018 så att elektronisk anslagstavla för offentlig delgivning tas i bruk.

År 2018 har varit ett minst sagt turbulent år för omsorgsförbundet. Metod- och kvalitetschefen var beviljad vårdledighet under första halvåret. Ordinarie koordinerande chef var utsedd att vikariera på den posten, medan en av föreståndarna skulle vikariera koordinerande chefen. Ordinarie koordinerande chefen slutade dock i förbundet 1.2.2019. Ny vikarie, utan erfarenhet från varken förbundet, förbundets metodik eller finsk kommunal förvaltning, för metod- och kvalitetschefen tillträdde i mitten av februari.

Den 16.2.2018 jobbade personalchefen sin sista dag och ingen ny utsågs förrän 13.3 och denna fick därför inte heller någon direkt inskolning.

16.3.2018 jobbade ekonomichefen sin sista dag och en efterträdare började först 18.4. Också där blev inskolningen mycket knapphändig.

Den 28.4.2018 jobbade omsorgsdirektören sin sista dag. Som t.f. omsorgsdirektör utsågs i slutet av maj ordinarie servicechef, som dock fortsättningsvis fungerade även som servicechef, med undantag för juli månad då hon vikarierades. T.f. omsorgsdirektören hade från början av september semester och blev sedan sjukledig. 24.9.2019 utsågs ordinarie metod- och kvalitetschefen, som nu var åter från vårdledighet, till vik. t.f. omsorgsdirektör. Tjänsten innehades samtidigt som ordinarie uppgifter som metod- och kvalitetschef skulle handhas. Vikarie för metod- och kvalitetschefen blev från 1.12 ordinarie specialpedagog.

Till denna turbulens inom förbundets ledningsgrupp bör tilläggas att en ordinarie byråsekreterare gick på arbetsledigt i slutet av maj. Vikarie för denna tillträdde i juni. Denna var ensam byråsekreterare under den andra byråsekreterarens semester i juli. Denna senare sade upp sig och tjänstgjorde till 16.9.

Vikarien för den arbetslediga byråsekreteraren slutade i början av november. Sedan slutet av oktober finns en ordinarie byråsekreterare och en ny vikarie var på plats från första december.

Utanför kanslifunktionerna har också tre av tio föreståndare slutat, en varit vårdledig halva året och en varit tjänstledig för innehavande av annan tjänst (t.f. koordinerande chefen).

Som en följd av ovanstående har den interna kontrollen i omsorgsförbundet varit mycket bristfällig under året. Redan under slutrevisionen av räkenskapsåret 2017 påpekades att den interna kontrollen i omsorgsförbundet var bristfällig. Under mellanrevisionen under hösten 2018 blev det uppenbart att omsorgsförbundet inte skulle klara av att hålla den av förbundsfullmäktige godkända budgeten. Tilläggsmedel om 360 000 euro beviljades av förbundsfullmäktige 27.12.2018.

Trots turbulens i ledningsgrupp och med ekonomin, har den klientnära verksamheten fungerat bra. Vårdare, handledare och föreståndare har fått verksamheten att fungera trots bristande förutsättningar.

Det totala ekonomiska utfallet för år 2018 visar att 11 059 954 euro (0,25 %), av det budgeterade anslaget för hela Ålands omsorgsförbund om totalt 11 032 249 euro, överskridits år 2018.

1.2. Omsorgsförbundets förvaltning och förändringar i den

Förbundsfullmäktiges sammansättning under mandatperioden för åren 2016 – 2019:

Kommun	Representant	Ersättare
Brändö	Karlström, Marianne	Sjöman, Marie
Eckerö	Jansson, Magnus	Hägglom, Åsa
Finström	Granberg, Jonna	Lundberg, Håkan
Föglö	Sundblom, Torsten	Hagman, Gunilla
Geta	Asp-Gottberg, Marianne	Mattfolk, Madeleine
Hammarland	Hägglom, Lars	Cieve-Andersson, Josefin
Jomala	Sjödahl, Pamela	Sommarhed, Jonas
Kumlinge	Sundman, Stefan	Nygård-Sundman, Ingrid
Kökar	Enberg, Camilla	Forsman, Kurt
Lemland	Numelin, Cia	Donner, Annika
Lumparland	Mörn, Susanne	Wilhelms, Brage
Mariehamn	Andersson, Ove	Johansson, Ulla
Saltvik	Hampf, Berit	Ekström-Phanthong, Jeanette
Sottunga	Johans, Helena	Eriksson, Taija
Sund	Johansson, Petter	Dahl, Ulla-Britt
Vårdö	Nordberg, Susanne	Johansson, Andreas (ersatte i december 2018 Sandberg, Magnus)

Förbundsstyrelsen har följande sammansättning för perioden 1.5.2018 – 30.4.2020:

Ordinarie medlemmar	Ersättare
Andersson, Ulla (Ma)	Beijar, Christian (Ma)
Hambrodd, Annika (Jo)	Karlsson, Rolf (Fi)
Landgårds, Viveka (Ma)	Ekström-Andersen, Eva (Ma)
Ulenius, Katarina (Fö)	Lindman, Gun (Brä)
Schütten, Erik (Su)	Fagerlund, Miina (Fi)
Sundman, Roger (Le)	Danielsson, Niklas (Ha)
Öfverström, Clas (Ma)	Lindfors, Nina (Ma)

1.3. Allmän ekonomisk utveckling

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av utvecklingen i Finland och Sverige. Den finländska ekonomins starka återhämtningsfas har under hösten 2018 avmattats något, samtidigt som Sveriges ekonomi varit stark under en längre tid.

Sammanfattningsvis, gällande år 2018, har ÅSUB för Åland kunnat avläsa en avtagande månatlig tillväxt för det privata näringslivets lönesumma och till och med en nergång för det privata näringslivets totala omsättningssumma, som dock visar tecken på en mycket svag återhämtning.

Inför 2019 budgeterar kommunerna högre verksamhetsintäkter och högre verksamhetskostnader jämfört med budgeten 2018. Kostnaderna budgeteras till 204 miljoner, en höjning med nästan sju miljoner euro jämfört med budgeten för 2018. Personalutgifterna beräknas bli nästan fyra miljoner högre. Högre kostnader inom offentliga sektorn kan endast finansieras genom ett högre "skatteuttag" eller ökade avgifter för brukarna.

Ålands befolkning ökar och i ett basscenario förväntas "åläningar" vara ca 32 500 år 2030. Detta innebär cirka 10 procents befolkningsutökning i jämförelse med idag, vilket kommuner och kommunalförbund behöver organisera sig för.

1.4. Väsentliga förändringar i kommunalförbundets verksamhet och ekonomi

Under år 2017 beslutade förbundsfullmäktige att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda förutsättningarna för en ombildning av omsorgsförbundet till att handha den Landskapslag om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) angivna uppgifterna. Vid vårsammanträdet 2018 för förbundsfullmäktige presenterade arbetsgruppen (med representation från samtliga kommuner) ett förslag till grundavtal för ett framtida Kommunernas socialtjänst (KST). Det beslutades att det skulle skickas till kommunerna för godkännande. 13 av de 16 kommunerna godkände förslaget till grundavtal. Eftersom det krävdes total enighet bland kommunerna förföll förslaget. Förbundsfullmäktige beslutade 27.12.2018, trots detta, att arbetet med att fortsätta förbereda förbundet för att omvandlas till KST.

Revidering av landskapsandelssystemet fr.o.m. 1.1.2018 har medfört att primärkommunerna inte har samma incitament att låta förbundet handha viss specialomsorg i form av förmedlade tjänster, emedan det från år 2018 inte betalas ut någon särskild landskapsandel för specialomsorger. Flera kommuner har också inför och under 2018 samt inför 2019 avslutat sina förmedlade tjänster via omsorgsförbundet. Under förbundsfullmäktiges sammanträde 27.12.2018 beslutades att också den avgift om 5% av förvaltningens kostnader som fram till dess uppburits för att handha primärkommunernas förmedlade tjänster inte längre skulle finnas kvar, utan slås ut på övrig verksamhet enligt den modell för intern fördelning som används.

Förbundets fastighetsbestånd, bestående av åtta fastigheter, har under året kantats av kostsamma åtgärder både på inventarier- och fastighetsunderhåll för köptjänster. Därtill har det varit förbundets första år i att sköta fastighetsunderhållet i form av köptjänster framom i egen regi genom anställd fastighetsskötare.

Den kanske mest väsentliga förändringen i förbundets verksamhet är emellertid det som nämns i kapitel 1.1. och handlar om ledningsgruppen. Endast en avdelningschef har varit densamma under hela året – koordinerande chefen. Omsorgsdirektören slutade 28 april och fick ingen permanent ersättare förrän 1 april 2019. Ny ekonomichef och personalchef tillsattes under våren 2018, båda en betydande tid efter att föregångaren hade slutat. Metod- och kvalitetschefen var vårdledig och fungerade större delen av tiden efter återkomst i tjänst som vik. t.f. omsorgsdirektör. Servicechefen fungerade från maj också som t.f. omsorgsdirektör, men var inte i tjänst från mitten av september pga semester och sedan sjukledighet.

Mot ovanstående bakgrund skall man se på den likviditetskris som uppstod, eller blev tydlig, under året. Likviditetskrisen uppstår från tidigare räkenskapsperioder samt från budgetöverskridningar 2018, men hade sannolikt inte uppstått, eller åtminstone i betydligt mindre skala, om inte ovan beskrivna personalturbulens varit ett faktum. Det har genom denna också blivit tydligt att stora risker funnits i förbundets ekonomi, emedan mycket varit knutet till person istället för tjänst och/eller organisation.

På grund av likviditetskrisen har omsorgsförbundet under 2018 stoppat investeringarna i budgeten i ett tidigt skede. Det i budgeten godkända investeringslånet, om 320 000 euro, användes för att återbetala de 326 000 euro, som debiterats i förskott av kommunerna under 2017. Utöver dessa akuta åtgärder har förbundet under 2018 fått tilläggsmedel om 360 000 euro beviljade, utökat checklimiten till totalt 425 000 euro, samt fått beviljat men ännu inte upptagit ytterligare ett refinansieringslån. I samband med att tilläggsmedel beviljades, fattades också beslut om att beställa en internrevision. Den genomfördes under januari 2019.

Budgetöverskridningarna beror främst på att en heltidstjänst på korttidsavlastningen saknades i budgeten, oförutsedda lönejusteringar som blev kända först i augusti, en bokning av en löneskuld p g a ej korrekta kompetensavdrag från tidigare år, särskilda ersättningar vilka var för lågt budgeterade och posten tillfällig personal. Dessutom har köp av tjänster och material överskridits.

Under 2018 skulle "Direktiv för den interna kontrollen" varit föremål för omarbetning. Det har inte skett. Däremot beslutade förbundsstyrelsen under hösten att ge förvaltningen i uppdrag att inom mars 2019 presentera ett förslag till nya riktlinjer för intern kontroll.

1.5. Omsorgsförbundets personal

1.5.1. Personalförändring

Personalen inom ÅOF består i majoritet av personer som arbetar i direkt klientarbete som vårdare eller handledare. Många anställda arbetar deltid, framför allt personer som är anställda i periodarbetstid. Då utrymme för ökad personalvolym har funnits har den deltidsanställda personalen erbjudits utökade arbetstid framom att ny personal har anställts.

Totalt sett har under år 2018 148,65 helårsverk varit anställda. Budgeterade helårsverk för 2018 var 148,01. Sedan september 2017 har periodarbetslistorna enligt nya AKTA-bestämmelser övergått till att vara enbart 3-veckors perioder, efter att ha varit 6-veckors perioder före det. Från och med juni 2018 har periodarbetslistorna övergått till 4-veckors perioder.

1.5.2. Könsfördelning

Av de 148,65 helårsverk som arbetar inom omsorgsförbundet är kvinnliga anställda i övervägande majoritet framom männen. Knappt 17 män (helårsverk) är anställda som långtidsvikarier eller som fast anställd personal. I enlighet med förbundets likabehandlings- och jämställdhetsplan ska alla behandlas likvärdigt inom omsorgsförbundet oavsett könstillhörighet, -identitet eller uttryck. Vid lika meriter ska positiv särbehandling tillämpas för det underrepresenterade könet.

1.5.3. Måluppfyllelse

1.5.3.1. Välmående personal

Personalen har under år 2018 haft tillgång till lagstadgad företagshälsovård, utökad med sjukvård på allmänläkarnivå, tillhandahållen av Cityläkarna Ab. I den lagstadgade företagshälsovården ingår hälsoundersökningar inklusive vissa laboratorieprover (regelbundna hälsoundersökningar vart tredje år och hälsoundersökningar för nyanställda). Därtill bekostas läkar- och hälsovårdarbesök där orsaken till besöket berör arbetsplatsens förhållanden, trepartssamtal och övriga ärenden samt sjukvård på allmänläkarnivå. Kostnaden för företagshälsovården, inklusive första hjälp-kurserna anordnade av Finlands Röda Kors, uppgick till drygt 86 374,50 €. FPA beräknas ersätta 29 934,30 €. Företagshälsovården har varit en viktig aktör i fråga om hantering av arbetsmiljön, och i agerandet för enskilda anställdas behov.

En satsning under år 2018 för att öka personalens välmående var stresshantering i samarbete med företagshälsovården. Den var planerad till fem tillfällen per enhet. Inriktning var personalens möjlighet att hantera stress och svåra situationer både i arbete och privat, samt individuella verktyg till återhämtning. Totala kostnader 19 630 €, FPA beräknas ersätta 7 852 € (60 %).

Friskvård, till ett maximalt belopp om 150 €/år och anställd, har erbjudits till långtidsvikarier och tillsvidareanställd personal. Drygt 72 % (77 % år 2017) av de anställda har utnyttjat denna förmån. Totalt har drygt 18 342,17 € använts till friskvård (16 400 € år 2017). Årligen håller respektive förman medarbetarsamtal med var och en av de anställda. Förbundet höll en intern motionskampanj mellan förbundets enheter, som pågick från våren, där vinnaren korades vid personalens höstmiddag.

1.5.4. Frånvaro

Allra flest frånvarodagar beror på personalens semesterledighet. Sjukfrånvarodagar följer därpå med ett högt antal dagar, 5 207 dagar.

1.5.4.1. Sjukfrånvaro

Förbundsstyrelsen tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att göra upp en åtgärdsplan inklusive analys av sjukfrånvaro inom Ålands omsorgsförbund.

Arbetsgruppens kommentar och förslag:

- Sjukfrånvarostatistik redovisas kvartalsvis
- Orsaker till sjukfrånvaro analyseras fortlöpande
- Möjliggöra personalrotation
- Introduktionsutbildning till nya föreståndarna
- Enhetliga regel: efter 6 tillfälle/år eller 3 tillfälle/3 månad ska förmannen ha "bry sig om"-samtal
- Regelbundna medarbetarsamtal och delaktighet i verksamhet medverkar till en positiv arbetsanda.

Sjukfrånvaron inom ÅOF är i likhet med andra organisationer inom vård och omsorg relativt hög. Enligt Ålands kommunförbunds rekommendation gällande utvärdering av personalledning, resultat och kompetens, "Rekommendation om personalresurser i kommunsektorn", cirkulär 2/2017, beräknas sjukfrånvarodagarna totalt i förhållande till årets arbetsdagar totalt. Omsorgsförbundet hade med detta beräkningssätt år 2017 en sjukfrånvaroprocent om 8,9 % beräknat på 141,12 helårsverk, och år 2016 en sjukfrånvaroprocent om 7,4 % beräknat på 138,23 helårsverk. År 2018 steg sjukfrånvaroprocenten till 9,6 % beräknat på 148,65 helårsverk. En relativt stor andel är korta sjukfrånvarodagar, 1 – 9 dg, 1 643 dg, 31,55 %. FPA betalar sjukdagpenning först efter självrisktiden. Självrisktiden är i regel den dag man insjuknar och de följande 9 vardagarna. Som vardag räknas även lördagar och dagen före helg. Oavlönade sjukfrånvarodagar är 788, 15,13 %. Sjukfrånvaroersättning från FPA har vi totalt fått 132 978 €. Många av dessa längre sjukskrivningar är inte enbart arbetsrelaterad och många härrör till psykisk ohälsa. Många anställda har dock mycket få dagars sjukfrånvaro eller ingen alls.

1.5.4.2. Arbetsolycksfall

Antalet sjukfrånvarodagar p.g.a. arbetsolycksfall uppgick till 44 dagar (2017 var det 77 dagar). Antalet arbetsolycksfall var totalt sett 9 (2017 var antalet 11) stycken.

1.5.5. Utbildningsinsatser

Det finns en möjlighet för all personal inom förbundet att anhålla om att delta i utbildning eller fortbildning. Under år 2018 har anställda inom förbundet anhållit om 31 utbildningar och fortbildningstillfällen, exklusive utbildningar som anordnats av förbundet. Av de ansökningar om utbildningar som inkommit, har samtliga beviljats.

Internt anordnade utbildningar har varit:

- Tecken som stöd – 30 personer
- Sex och samlevnad – för all personal (samarbete med DUV)
- Grundkurs i psykiatri – ca 40 personer
- Tre introduktionsutbildningar för nyanställda – ca 25 personer
- Workshops i PBS (Positive Behavior Support) – ca 60 personer

Majoriteten av de verksamhetspunkter inom ÅOF som jobbar direkt med klienter erhåller även metodhandledning, i snitt 6-10 gånger per år. Det kan och bör ses som fortbildningstillfällen.

1.5.6.Personal

	* BUDGET 2018	** UTFALL 2018	*** UTFALL 2017
<i>Allmän- och ekonomiförvaltning</i>	8	8,82	8,13
<i>Fastighetsförvaltning</i>	1	1,02	1,81
<i>Socialförvaltning</i>	4	3,37	3,61
<i>Daglig verksamhet</i>			
Förmän	2,5	2,77	2,48
Chaufför		1	
Vårdpersonal	32,03	32,21	31,19
Totalt daglig verksamhet	34,53	35,98	33,67
<i>Gruppboende</i>			
Förmän	6,7	6,77	3,82
Kock		1	1
Vårdpersonal	84,25	93,56	93,84
Totalt gruppboendeservice	90,95	101,33	98,66
<i>Korttidsboende</i>			
Boendestöd	2,75	4,2	4,22
Specialfritidshem	2,3	2,99	2,65
	3,61	2,94	2,69
TOTALT	147,14	160,65	155,44

* Statistiken i budget 2018 anges som en förteckning över ordinarie personal.

Antal inrättade helårsverken.

** Statistikrapport från löneadministrationsprogrammet över faktiska utbetalda årsverken.

Antal faktiska (inklusive tillfällig personal och vikarier) årsverken.

*** Statistikrapport från löneadministrationsprogrammet över faktiska utbetalda årsverken.

1.6. Förbundets interna kontroll och övervakning

Syftet med den interna övervakningen inom omsorgsförbundet är att säkerställa att kommunalförbundets verksamhet är effektiv och att de beslut som fattas bygger på korrekt information. Via intern kontroll ska förverkligandet av uppställda mål och iakttagande av lagar, förordningar och fattade beslut säkerställas.

1.6.1. Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Den interna övervakningen inom omsorgsförbundet skulle under 2018 skötas i enlighet med förbundets gällande "Direktiv för den interna kontrollen", reviderad och godkänd av förbundsstyrelsen i november 2009, och skulle ha varit föremål för omarbetning under 2018. Förbundets organisation är fastslagen i förvaltningsstadgan, grundavtal, instruktioner, samt budget och bokslut.

Avsikten skall vara att upprätthålla, främja och förbättra verksamhetens resultat och minimera kostnader för olika slag av skador. Till den interna övervakningen ska även höras att tillse att alla nivåer i organisationen informeras om syftet med förbundets verksamhet. Den interna övervakningen ska också vara en försäkrans om att det i tillräcklig utsträckning förekommer samarbete på alla nivåer i organisationen.

Anslagsansvarig godkännare för respektive resultatområde följer förvaltningsstadgan och finns närmare specificerat i den av förbundsstyrelsen årligen godkända förteckningen över godkännare och ställföreträdande godkännare per ansvarsområde. I förvaltningsstadgan finns angivet avdelningschefernas befogenheter och åligganden. Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldig att, i löpande nummerordning, föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut.

Faktura för betalning skall alltid granskas och godkännas av minst två skilda personer anställda i omsorgsförbundet. Vid registrering av fakturor kan inte samma person genomföra betalningen. Sedan 2016 har förbundet elektronisk fakturahantering, vilket innebär att varje faktura hanteras av minst två personer som elektroniskt signerar den, innan utbetalning kan ske.

I verksamhetsberättelse och bokslut presenteras hur verksamhets- och budgetmål uppfyllts.

Omsorgsförbundets avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv. Förbundets verksamhet och tillgångar är försäkrade mot skador i tillräcklig omfattning. En försäkringsuppdatering har gjorts under året.

Efter att bokföringsprogrammet uppgraderats till NAV 2009 hösten 2014 ligger det på server hos extern datasupport s.k. "hosting-lösning". Förbundets databackup och säkerhetskopiering sköts genom denna köptjänst. Undantaget är klientdatorer i daglig verksamhet. Ansvar för riskhanteringen åligger förbundsstyrelsen enligt förvaltningsstadgan. Hösten 2017 beställdes av ÅDA, offentliga Ålands It-bolag, en GDPR kartläggning och rekommendation för ÅOF i och med att dataskyddsförordningen träder i kraft inom EU i maj 2018. Samarbetet med ÅDA har under 2018 påbörjats i liten skala.

Olycksfalls- och tillbudsrapporteringen inom förbundet är numera systematisk och sammanställs kontinuerligt gällande såväl klienter som arbetsolycksfall. Arbetsolycksfallen medför automatiskt att företagshälsovård och försäkringsbolag involveras. Dessa sammanställs kvartalsvis och delges ledargruppen för specialomsorger, med en gradering av allvarlighetsgraden av det som inträffat för att strukturera i möjligaste mån kunna förekomma liknande incidenter. Medicindistributionsavvikelse har under 2018 rapporterats via förbundets sjukskötare till receptförskrivande läkare.

I Finlands kommunförbunds "Allmän anvisning om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner och samkommuner" sammanfattas syftet med intern kontroll som:

"... att säkra att kommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att den information som besluten bygger på är tillräcklig och tillförlitlig, att lagens bestämmelser, anvisningar av myndigheterna och beslut av kommunens organ iakttas och att egendom och resurser tryggas."

En god intern kontroll bör alltså kännetecknas av:

- Ändamålsenliga och väl dokumenterade arbetssätt och rutiner.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställande av att lagar, policys, riktlinjer m.m. tillämpas.
- Skydd mot förluster och förstörelse av kommunens tillgångar.
- Eliminering och/eller upptäckt av allvarliga fel och brister.

Avsaknaden av ordnad budgetuppföljning och rutiner inom förbundet har medverkat till att likviditetskris uppstått under 2018. En återkommande budgetuppföljning hade även vid ett tidigare tillfälle förutsett behov av tilläggsmedel. Den interna kontrollen har således kraftigt brutit under år 2018. Den största bristen har sannolikt varit avsaknaden av väl dokumenterade arbetssätt och rutiner. När i principen hela ledningsgruppen, i synnerhet både ekonomichef och omsorgsdirektör, slutar och ersättare inte får tillbörlig inskolning, är det naturligtvis ännu viktigare att rutinerna är väl dokumenterade.

Det har också saknats ett konkretiserat arbetssätt med att upptäcka och därigenom eliminera allvarliga fel och brister. Det är inte nytt för 2018, men blir väldigt tydligt när stora delar av ledningsgruppen försvinner på kort tid. Något som blottade den kanske största risken i omsorgsförbundet – personberoende som kan, och i detta fall gjorde det, leda till kompetensförlust.

Revisionsberättelse från våren 2018 och hösten 2018, samt revisionsrapporten från den internrevision som genomfördes under januari 2019 ger flera konkreta åtgärdsförslag som förbundet kan och bör ta till sig för att förbättra den interna kontrollen framgent.

1.7. Ekonomisk översikt

1.7.1. Resultaträkning

	Bokslut 2018 1 000 €	Bokslut 2017 1 000 €
Verksamhetsintäkter	11 552	10 812
Verksamhetskostnader	-11 331	-10 596
Verksamhetsbidrag	221	216
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	-34	-24
Övriga finansiella kostnader	0	0
Årsbidrag	187	192
Avskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-197	-202
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-10
Bokslutsdispositioner	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0
 RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Verksamhetsintäkter/-kostnader, %	102,0	102,0
Årsbidrag/Avskrivningar, %	95,0	95,0

1.7.2. Finansieringsanalys

	Bokslut 2018 1 000 €	Bokslut 2017 1 000 €
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	187	192
Extraordinära poster	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	0	0
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-43	-153
Finansieringsandelar för investeringar	0	0
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	145	39
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	581	0
Minskning i långfristiga lån	-181	-501
Minskning i kortfristiga lån	-42	317
Övriga förändringar i likviditeten	-556	180
Finansieringens kassaflöde	-198	-4
Förändring i likvida medel	-53	35
Likvida medel 31.12	15	68
Likvida medel 1.1	68	33
 FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
Intern finansiering av investeringar, %	438,7	125,5
Löneskötselbidrag	1,07	1,36
Likviditet, kassadagar	0,5	2,2

1.7.3. Balansräkning

AKTIVA	Bokslut 2018 1 000 €	Bokslut 2017 1 000 €
A. BESTÅENDE AKTIVA	4 879	5 033
<i>I. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR</i>	<i>13</i>	<i>19</i>
Immateriella rättigheter	13	19
<i>II. MATERIELLA TILLGÅNGAR</i>	<i>4 866</i>	<i>5 013</i>
Mark- och vattenområden	15	15
Byggnader	4 812	4 858
Maskiner och inventarier	36	45
Pågående nyanläggningar	3	95
<i>III. PLACERINGAR</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Aktier och andelar	1	1
B. FÖRVALTADE MEDEL	447	493
Donationsfondernas medel	447	493
C. RÖRLIGA AKTIVA	725	419
<i>II. FORDRINGAR</i>		
Kortfristiga fordringar	710	351
Kundfordringar	620	247
Övriga fordringar	57	61
Resultatregleringar	33	43
<i>IV. KASSA OCH BANK</i>	<i>15</i>	<i>68</i>
AKTIVA SAMMANLAGT	6 051	5 945

PASSIVA		
A. EGET KAPITAL	11	11
<i>I. Grundkapital</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
<i>IV. Överskott (underskott) från tidigare perioder</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>V. Räkenskapsperiodens överskott (underskott)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
B. AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	281	291
Avskrivningsdifferens	281	291
Investeringsreserv	0	0
D. FÖRVALTAT KAPITAL	447	493
Donationsfondermas kapital	447	493
E. FRÄMMANDE KAPITAL	5 312	5 150
<i>I. Långfristigt</i>	<i>2 950</i>	<i>2 549</i>
Lån från försäkringsanstalter	84	111
Lån från offentliga samfund	1 646	1 459
Lån av övriga kreditgivare	1 220	979
<i>II. Kortfristigt</i>	<i>2 362</i>	<i>2 601</i>
Lån från försäkringsanstalter	28	28
Lån från offentliga samfund	150	427
Lån av övriga kreditgivare	291	56
Leverantörsskulder	252	641
Övriga skulder	290	246
Resultatregleringar	1 350	1 203
PASSIVA SAMMANLAGT	6 051	5 945
 BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Soliditetsgrad, %	4,8	5,1
Relativ skuldsättningsgrad, %	49,1	47,6
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomterna, %	53,0	51,5
Lånestock 31.12, 1 000 €	3 419	3 060
Lånefordringar, 1 000 €	0	0

1.7.4. Totala inkomster och utgifter

OMSORGSFÖRBUNDETS TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

INKOMSTER	1 000 €	UTGIFTER	1 000 €
Verksamhet		Verksamhet	
Verksamhetsintäkter	11 552	Verksamhetskostnader	11 331
Ränteintäkter	0	Räntekostnader	32
Övriga finansiella intäkter	0	Övriga finansiella kostnader	2
Extraordinära intäkter	0	Extraordinära kostnader	0
Korrektivposter till internt tillförda medel		Korrektivposter till internt tillförda medel	
- Vinsterna på överlåtelse av tillgångar bland best. aktiva	0	- Förluster vid överlåtelse av tillgångar bland best.	0
Investeringar		Investeringar	
Inkomster från försäljning av tillgångar bland best. §	0	Investeringsutgifter	43
Finansieringsverksamhet		Finansieringsverksamhet	
Ökning av långfristiga lån	581	Minskning av långfristiga lån	181
Ökning av kortfristiga lån	246	Minskning av kortfristiga lån	287
TOTALA INKOMSTER SAMMANLAGT	12 379	TOTALA UTGIFTER SAMMANLAGT	11 876

2. BUDGETUTFALL

Den av fullmäktige beslutade tilläggsbudgeten om 360 000 euro är inte ut fördelat per enhet. Ärende har behandlats i FFGE § 14 27.12.2018.

2.1. Resultaträkning

	BUDGET 2018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftsintäkter	250 000	0	250 000	266 556,40	16 556,40	258 167
Försäljningsintäkter	7 000	0	7 000	4 170,97	-2 829,03	4 550
Hysesintäkter	225 600	0	225 600	210 732,22	-14 867,78	222 306
Ersättningar från landskapet	0	0	0	3 254,86	3 254,86	1 455
Omsorgsbyrå	67 636	0	67 636	61 630,92	-6 005,08	58 919
Förs. int. kommunandelar	9 395 537	360 000	9 755 537	9 919 834,73	164 297,93	8 963 949
Förs. int. förmedlade tjänster	1 209 078	0	1 209 078	1 078 488,37	-130 589,43	1 293 640
Övriga verksamhetsintäkter	6 000	0	6 000	7 329,54	1 329,54	8 907
Ospecifierad budgetändring	0		0	0,00	0,00	0
	<u>11 160 851</u>	<u>360 000</u>	<u>11 520 851</u>	<u>11 551 998,01</u>	<u>31 147,41</u>	<u>10 811 894</u>
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Löner och arvoden	-6 477 533	0	-6 477 533	-6 988 510,29	-510 977,29	-6 354 007
Sociala kostnader	-1 813 707	0	-1 813 707	-1 647 692,12	166 014,88	-1 538 579
Material, förnödenheter, varor	-513 250	0	-513 250	-632 456,93	-119 206,93	-538 239
Övriga kostnader	-128 000	0	-128 000	-117 254,26	10 745,74	-96 101
Köp av tjänster	-460 500	0	-460 500	-601 418,58	-140 918,58	-493 302
Köp av förmedlade tjänster	-1 177 907	0	-1 177 907	-1 041 773,49	136 133,51	-1 264 993
Hyror	-329 384	0	-329 384	-283 212,06	46 171,44	-293 893
Övriga verksamhetskostnader	-21 620	0	-21 620	-18 224,37	3 395,33	-16 503
Ospecifierad budgetändring	0	-360 000	-360 000	0,00	360 000,00	0
	<u>-10 921 900</u>	<u>-360 000</u>	<u>-11 281 900</u>	<u>-11 330 542,10</u>	<u>-48 641,90</u>	<u>-10 595 618</u>
VERKSAMHETS BIDRAG	238 950	0	238 950	221 455,91	-17 494,49	216 276
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Ränteintäkter	0	0	0	6,21	6,21	1
Räntekostnader	-30 550	0	-30 550	-32 160,43	-1 610,43	-24 580
Övriga finansieringskostnader	0	0	0	-2 097,64	-2 097,64	0
	<u>-30 550</u>	<u>0</u>	<u>-30 550</u>	<u>-34 251,86</u>	<u>-3 701,86</u>	<u>-24 579</u>
ÅRS BIDRAG	208 400	0	208 400	187 204,05	-21 196,35	191 697
AVSKRIVNINGAR						
Avskrivningar enligt plan	-217 400	0	-217 400	-197 065,08	20 334,92	-201 682
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULT	-9 000	0	-9 000	-9 861,03	-861,43	-9 985,21
Ökning av avskrivningsdifferens	0	0	0	0,00	0,00	0
Minskning av avskrivningsdifferens	9 000	0	9 000	9 861,03	861,03	9 985
Minskning av reserv	0	0	0	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	0	0	0	0	0	0

2.2. Driftsekonomidel

2.2.1. Förbundsfullmäktige

FÖRBUNDSFULLMÄKTIGE

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-2 500	0	-2 500	-8 772,00	-6 272,00	-4 038
Material och förnödenheter	-50	0	-50		50,00	-145
Köp av tjänster	-800	0	-800	-1 881,18	-1 081,18	-825
	-3 350	0	-3 350	-10 653,18	-7 303,18	-5 008
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	3 350	0	3 350	10 653,18	7 303,18	5 008

Ordförande för förbundsfullmäktige var Petter Johansson från Sund och viceordförande Ove Andersson från Mariehamn. Kanslist Anette Nordberg-Tapio och vik. t.f. omsorgsdirektör Jimmy Hellgren har varit organets sekreterare.

Verksamhetsområde:

Förbundsfullmäktige fungerar som förbundets högsta beslutande organ.

27.4.2017, 12 § beslöt fullmäktige att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att omedelbart efterhöra medlemskommunernas intresse för att förbundet tillsätter en arbetsgrupp, jämlikt sammansatt med representanter från kommunerna, för att undersöka förutsättningarna för att i enlighet med LL om en kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) förverkliga samarbetet sålunda att hela Åland utgör ett socialvårdsområde och att Ålands omsorgsförbund k.f. ombildas för att handha de i lagstiftningen angivna uppgifterna. Medlemskommunerna ombads även att utse sin representant till arbetsgruppen. Arvoden för denna arbetsgrupp har bekostats av förbundsfullmäktige.

Mål:

- fullmäktige beräknas sammanträda två gånger under år 2018.

Måluppfyllelse:

- fullmäktige har sammanträtt två gånger under året och fattat beslut i 23 ärenden (år 2017: 17 ärenden).
- Överskridet belopp avser kostnaderna för KST referensgruppen, vilka budgeterades under budgetmomentet för förbundsstyrelsen. Kostnaderna för referensgruppen uppgår totalt till 5 480,22 euro

2.2.2.Förbundsstyrelsen

FÖRBUNDSSTYRELSEN

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-8 700	0	-8 700	-8 701,00	-1,00	-7 512
Material och förnödenheter	-100	0	-100	-662,84	-562,84	-111
Övriga kostnader	-8 000	0	-8 000	-9 586,06	-1 586,06	-9 531
Köp av tjänster	-22 000	0	-22 000	-22 398,73	-398,73	-4 496
Hyror	0	0	0	-24,19	-24,19	0
	<u>-38 800</u>	<u>0</u>	<u>-38 800</u>	<u>-41 372,82</u>	<u>-2 572,82</u>	<u>-21 650</u>
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	38 800	0	38 800	41 372,82	2 572,82	21 650

Ordförande har varit Clas Öfverström och viceordförande Annika Hambrudd. Omsorgsdirektör Veronika Snellman, tf. Omsorgsdirektör Marie-Louise Påvals samt vikarierande tf. Omsorgsdirektör Jimmy Helligren har fungerat som föredragande. Kanslist Siv Onkinen och Anette Nordström-Tapio och vik. t.f. omsorgsdirektör Jimmy Helligren har varit organets sekreterare.

Verksamhetsområde:

Förbundsstyrelsen fungerar som förbundets högsta verkställande organ och beredande organ för fullmäktige, företräder kommunalförbundet och för förbundets talan om inte fullmäktige beslutar annat. Till förbundsstyrelsens resultatområde hänförs också förbundets representation i form av uppvaktningar vid 50- och 60-årsdagarna samt pensionsavgångar och personalens årliga middag.

En representant för styrelsen är utsedd att delta i fackliga förhandlingar. För närvarande handhas uppdraget av styrelsens ordförande.

Mål:

- anslaget för 2018 är beräknat för 11 sammanträden under år 2018 och omfattar även styrelsens representation i form av uppvaktningar vid personalens bemärkelsedagar, pensionering och en årlig personalfest.
- Under styrelsens verksamhet finns för 2018 dispositionsmedel om 20 000,- euro för en delfinansiering i utredningen av förverkligandet av KST via ÅOF.

Måluppfyllelse:

- förbundsstyrelsen höll 13 sammanträden under året och fattade beslut i 149 ärenden (år 2017: 141 ärenden).
- Personalens årliga middag var mycket uppskattad.
- För KST-utredningen har 11 354,- euro utgått till experttjänster. Därtill redovisas arbetsgruppens arvode samt reseersättning inom förbundsfullmäktiges budgetram.
- Styrelsens dispositionsmedel belastas med cirka 7 000 euro, gällande ett besvär som återbetalats till en av medlemskommunerna.

2.2.2.1. May Rotz minnesfond

Fonden består av medel som tillfallit Ålands omsorgsförbund genom testamente. Fonden, som inte ingår i budgeten, förvaltas av en särskild fondstyrelse vilken utses av förbundets styrelse. För mandatperioden 10.8.2016 – 2019 har följande personer utsetts till fondstyrelsen; Clas Öfverström (ordförande), Annika Hambrudd, Susanne Nordberg, personalrepresentant Ann-Christine Lönnfors samt klientrepresentanterna Carolin Fellman och Emil Kronqvist.

Av fondens avkastning utdelas stipendier till förbundets servicetagare och personal. Under 2018 beviljade fondstyrelsen totalt 10 499,- euro för 23 olika ändamål, varav totalt 8 222,14,59 euro nyttjats. År 2017 delades 8 114,- euro ut för 28 olika ändamål

Förvaltningen av minnesfondens aktieportfölj sköts enligt avtal av ÅAB. Minnesfondens resultat för år 2018 uppvisar ett underskott om 46 213,06 euro. I dividender har fonden under året erhållit 10 913,19 euro. I punkt 4.2.8. i noterna finns en förteckning över aktieportföljen per 31.12.2018, samt en specifikation över de erhållna dividenderna. Fondens resultat och värde har minskat på grund av aktiemarknadens turbulens i slutet av 2018 samt att aktierna från och med i år värderas enligt det lägsta värdet av anskaffningspriset eller marknadsvärdet.

2.2.3. Revisorer

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	0	0	0	0,00	0,00	0
Material och förnödenheter	-100	0	-100	0,00	100,00	-88
Köp av tjänster	-8 000	0	-8 000	-6 335,00	1 665,00	-6 320
	-8 100	0	-8 100	-6 335,00	1 765,00	-6 408
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	8 100	0	8 100	6 335,00	-1 765,00	6 408

Verksamhetsområde:

Revisorerna utför granskning av förbundets förvaltning och ekonomi. Förbundsfullmäktige utser för varje mandatperiod tre revisorer, med personliga ersättare. En inom revisorsgruppen är OFR revisor.

Revisorer för perioden 2016 – 2019

Ordinarie	Ersättare
Lundberg, Magnus, ordf.	Mattsson Anne-Maj
Sjölund Erika	Wrede John
KPMG / Martin Slotte	KPMG

Revisorerna har hållit en mellanrevision 26.10.2018. För revidering av 2018 års räkenskaper sammankommer revisorerna 7.3.2018 samt slutrevision 6.5.2018.

2.2.4. Råd och kommittéer

RÅD OCH KOMMITTEÉR

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-3 200	0	-3 200	-4 965,36	-1 765,36	-4 136
Köp av tjänster	-2 100	0	-2 100	-22,68	2 077,32	-102
	-5 300	0	-5 300	-4 988,04	311,96	-4 238
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	5 300	0	5 300	4 988,04	-311,96	4 238

Inom verksamhetspunkten Råd och kommittéer har under år 2018 tre arbetsgrupper varit verksamma till en total kostnad om 3 280,60 euro. Arbetsgrupperna är: Arbetsgrupp för rekrytering av omsorgsdirektör, Arbetstidsbank samt Framtida avlastning inom ÅOF. Därtill hör förbundets arbetarskyddsfullmäktige (PAS) till denna verksamhetspunkt.

2.2.4.1. Personal – och arbetarskyddet

Inom förbundet finns ett kombinerat personal- och arbetarskyddsorgan (PAS) som behandlar frågor som berör arbetarskydd och personalen och dess ställning. PAS tillsätts genom val för fyra år i taget. Målet för personal- och arbetarskyddet (PAS) är att främja samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen samt att iaktta lagstadgat arbetarskydd. Samarbetet upprätthålls främst genom regelbundna arbetsplatsmöten på ÅOF:s verksamhetsenheter samt genom samarbetsorganet för personal- och arbetarskyddsfrågor PAS.

PAS sammansättning år 2018:

Monica Öhman-Darnemo, ordinarie medlem, ordförande

Ann-Christin Lönnfors, ordinarie medlem, vice ordförande

Carina Johansson, ordinarie medlem

Niclas Hero, ordinarie medlem

Evelyn Joelsson-Påvals, ordinarie medlem

Gun Lagerberg, arbetarskyddsfullmäktige

Alexandra Favorin och Anu Silander, arbetsgivarrepresentant och arbetarskyddschef

Therese Båge, suppleant

Anna Tysk, suppleant

Under år 2018 har PAS sammanträtt 11 gånger för att behandla ärenden gällande bl.a. personalens ärenden, ÅOF:s policydokument och budget samt arbetsmiljöfrågor.

2.2.5. Allmän- och ekonomiförvaltning

ALLMÄN- OCH EKONOMIFÖRVALTNING						
	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	0,00	0,00	0
	0	0	0	0,00	0,00	0
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-500 290	0	-500 290	-558 165,00	-57 875,00	-457 813
Material och förnödenheter	-20 000	0	-20 000	-21 166,71	-1 166,71	-15 214
Köp av tjänster	-70 100	0	-70 100	-122 988,63	-52 888,63	-68 488
Hyror	-2 500	0	-2 500	-2 407,80	92,20	-2 497
Övriga finansieringskostnader	0	0	0	-85	-85	0
	-592 890	0	-592 890	-704 812,80	-111 922,80	-544 011
Interna hyreskostn.	-30 532	0	-30 532	-29 484,99	1 047,46	-28 941
Adm internt fördelade	592 251	0	592 251	697 582,91	105 331,58	
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	31 171	0	31 171	36 714,88	5 543,76	572 952

Ekonomiförvaltningens kostnader fördelas ut på de olika verksamhetsformerna baserat till hälften på antal personal inom verksamhetsformen och till hälften på verksamhetsformens nettokostnader. Inom ekonomiförvaltningens kostnader ingår rörliga It- och support tjänster för data- och telefoni.

Verksamhetsområde:

Inom allmän- och ekonomiförvaltningen arbetar omsorgsdirektören, ekonomichefen, koordinerande chefen, metod- och kvalitetschefen, personalchefen samt ekonomikanslipersonal och kanslist. Inom Allmän- och ekonomiförvaltning har det förekommit många personalbyten under året. För att hantera detta har personal från andra avdelningar, främst socialförvaltningen, erhållit förändrade arbetsuppgifter och redovisats under allmän- och ekonomiförvaltning. I samband med överlämning av arbetsuppgifter har således kostnader uppstått inom allmän förvaltning istället för tjänsteinnehavarens ordinarie avdelning. Under år 2018 har även kansliet förstärkts med en tillfällig heltidstjänst fram till 31.12.2018.

I samband med personalförändringar har omsorgskansliet haft behov av externa köptjänster. Köptjänsterna har varit nödvändiga för att säkerställa arbetsrutiner och att lagstadgade uppgifter utförts. Omsorgsförbundet har även tillfälligt utökat avtalet med företagshälsovården för att framledes erhålla en förbättrad arbetsmiljö och lägre sjukfrånvaro. Under köptjänster har även kostnader för IT- och telefonitjänster samt tryck och annonsering varit högre än vad som beräknades vid budgetberedningen.

Mål:

- uppdateringen av arkivplan och -instruktion har skjutits fram från år 2017 till år 2018. I investeringsbudgeten för år 2018 finns anslag för inköp av dataprogram, för arkivering, register- och möteshantering. Uppdateringen skall underlätta uppfyllandet av EU:s dataskyddsförordning som skall tillämpas från 25.5.2018.
- fortsätta anlita högskolepraktikant för projekt inom förbundet.
- Omsorgskansliets semesterstängning under två sommarveckor minimerar förvaltningens semestervikariekostnader.

Måluppfyllelse:

- Förbundet har ingått avtal om DPO-tjänst genom ÅDA, omfattande tre timmar per månad för att implementera GDPR-standard.

- Omsorgskansliet höll semesterstängt de två sista veckorna i juli 2018 och styrelseordförande var kontaktperson i tf.Omsorgsdirektörs ställe.

Icke verkställda mål:

- Arbetet med arkivplan och införskaffande av dataprogram har framflyttats ytterligare ett år.
- Ingen högskolepraktikant anlidades under år 2018.

2.2.6. Fastighetsförvaltning

	2 018	BUDGET 2018	ändringar 2018	2018	Avvikelse	2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftsintäkter	0	0	0	106,00	106,00	0,00
Hysesintäkter	225 600	0	225 600	210 732,22	-14 867,78	222 306
	225 600	0	225 600	210 838,22	-14 761,78	222 306
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-38 733	0	-38 733	-35 731,82	3 001,18	-57 420
Material och förnödenheter	-132 000	0	-132 000	-164 453,26	-32 453,26	-123 440
Köp av tjänster	-214 000	0	-214 000	-247 258,84	-33 258,84	-222 910
Hyror	-326 884	0	-326 884	-280 780,07	46 103,93	-291 396
Övriga verksamhetskostnader	-6 000	0	-6 000	-5 678,35	321,65	-5 484
Finansieringskostnader'	0	0	0	-37,96	-37,96	0
	-717 617	0	-717 617	-733 940,30	-16 323,30	-700 649
AVSKRIVNINGAR	-217 400	0	-217 400	-197 065,08	20 334,92	-201 682
FÖRÄNDRINGAR I AVSKR DIFF	9 000	0	9 000	9 861,03	861,03	9 985
ÖVERFÖRINGSINTÄKTER	700 417	0	700 417	710 306,13	9 889,13	670 040

Alla intäkter och kostnader som hänför sig till fastigheter och fordon bokförs på verksamhetsområdet fastighetsförvaltning. Vid årets slut fördelas kostnaderna ut på enheterna genom en internhyra som baseras på verksamheternas ytor.

Den lägre hyresintäkten beror på att två klientbostäder ej varit uthyrda under året.

I samband med att förbundets fastighetsskötare gick i pension under 2017 inköptes köptjänster för motsvarande uppgift. I budgeten för 2018 underskattades kostnaderna för köptjänsten och därmed är utfallet högre än budgeterad. Materialkostnaden har varit högre, främst beroende på att förbundets inventarier varit föråldrade och nödvändiga att byta ut. Utbyte av inventarier har endast skett i de fall då det varit nödvändigt ur ett verksamhetsperspektiv.

Kostnaderna för server- och driftsavtalstjänster var högre än beräknat och beror främst på inköpet av det nya löneadministrationsprogrammet för inkomstregisterhanteringen. Kostnaderna för avskrivningarna blev lägre än beräknat till följd av att planerade investeringar inte kunde påbörjas under innevarande budgetår.

Verksamhetsområde:

Förbundets fastighetsförvaltning innefattar 8 ägda byggnader och fordonspark om fem bilar. Fastighetsservicen omfattar även förbundets lokalvård genom en anställd ambulerande lokalvårdare samt tillhandahåller inventarieunderhåll vid 9 hyrda lokaler och områden. I fastighetskostnaderna ingår förbundets löpande fasta driftsdata- och telefonkostnader. En utveckling av fastighetsförvaltningen är föreslagen i budget 2019.

Mål:

- utveckla fastighetsförvaltningen genom årlig uppdatering av de enhetsvisa fastighetsunderhållsplanerna.
- Fastighetsunderhållet är beräknat att under år 2018 skötas av utomstående och därmed avvecklas fastighetsskötarbilen och ersätts inte med någon ny vilket medför en inbesparing om ca 10 000,- €/år
- Uthyrning av Smedjegränd upphör i samband med försäljning av fastigheten då den bedöms som obehövlig för specialomsorgsändamål.

Måluppfyllelse:

- i början av året planerades och tecknades avtal om köpt fastighetsskötsel, uppdelat enligt fastigheternas geografiska läge.
- omsorgstagare är i viss mån sysselsatt inom fastighetsservicen via "utegruppen", enligt tidigare års målsättningar.
- Ett kartläggningsarbete har gjorts över fastighetsskötselns arbetsområde samt plan över prioritetsordningen.
- Försäljningen av Smedjegränd realiserades inte och hyresgästen sade upp kontraktet under vårvintern. I samband med att korttidsboendet och specialfritidsboendet vid Svedgränd utökade närvaroplatser togs Smedjegränd åter i bruk från och med augusti.
- Fastighetsskötarbilen ingår i bilparken så som transport- och flyttbil för utegruppens verksamhet.
- Under hösten påbörjades planering för att ordna dagverksamhet i Kattby invid gruppboendeverksamheten i Hammarland.

2.2.7. Socialförvaltning/Omsorgsbyrå

SOCIALFÖRVALTNING	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Omsorgsbyrån	67 636	0	67 636	61 630,92	-6 005,30	58 919
Försäljningsintäkt	0	0	0	0,00	0,00	32
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	0,00	0,00	240
	<u>67 636</u>	<u>0</u>	<u>67 636</u>	<u>61 630,92</u>	<u>-6 005,30</u>	<u>59 191</u>
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-222 610	0	-222 610	-152 714,88	69 895,12	-175 464
Material och förnödenheter	-8 000	0	-8 000	-5 487,55	2 512,45	-3 019
Köp av tjänster	-30 000	0	-30 000	-74 755,66	-44 755,66	-44 324
Övriga verksamhetskostnader	-220	0	-220	-200,00	20,00	-23
	<u>-260 830</u>	<u>0</u>	<u>-260 830</u>	<u>-233 158,09</u>	<u>27 671,91</u>	<u>-222 830</u>
Interna hyreskostn.	-9 715	0	-9 715	-13 365,63	-3 650,76	-13 119
Förvaltningsintäkt	202 909		202 909	184 892,79	-18 015,76	176 758
ÖVERFÖRINGSINTÄKER	0	0	0	0	0	3 951

Inom socialförvaltningen arbetar servicechefen, förbundets två specialpedagoger och en sjukskötare samt psykologen, den senare som köptjänst.

Personalkostnaderna för socialförvaltningen uppvisar ett överskott, främst beroende av att flertalet tjänst innehavare inom socialförvaltningen under året tjänstgjort inom allmän- och ekonomiförvaltning. Tjänster inom socialförvaltningen har således varit vakanta och ordinarie tjänsteinnehavares lön belastat Allmän- och ekonomiförvaltning. Överskridningen för köptjänster är främst förbundets gemensamma utbildningsinsatser som belastat socialförvaltningen.

Verksamhetsområde:

Servicechefen ansvarar för ledningen och samordningen av verksamheten. Till förvaltningens verksamhetsområde hör rådgivning, information, sociala utredningar, familjearbete, platsstilldelning för klienter, beredning av ärenden till ledargruppen och specialpedagogik samt förbundets ambulerande sjukskötare. Förbundets ambulerande sjukskötare har verkat utgående ifrån boendestödets kansli. I samband med att budgeten för år 2019 godkändes, beslutades att förbundet inte längre skulle ha en anställd sjukskötare. Detta emedan förbundet inte har rätt uppbära avgift från klienterna för medicindelning, vilket varit sjukskötarens primära uppgift.

Mål:

- utveckla familjearbetet
- utveckla samarbetet med primärkommunerna
- utveckla samarbetet med skolor och läroanstalter
- utveckla samarbetet med AMS

Måloppfyllelse:

- familjearbetet och det socialpedagogiska arbetet har upprätthållits fortlöpande, i samarbete med specialpedagogerna, köptjänstpsykologen, korttidshemmet och specialfritidshemmet
- samarbetet med primärkommunernas socialarbetare har upprätthållits fortlöpande bl.a. genom att samtliga kommuner erbjudits genomgång av aktuella klienter
- Koordinerande chefen har återupprättat samarbetet med träningsundervisningen och YTP.
- klientoperativa gruppen har varit på samarbetsmöte till AMS
- Inget av de fyra målen har uppfyllts fullt ut till följd av personalsituationen i förvaltningen.

Specialpedagogiska mål:

- minska handikappet och öka förmågan till självständighet genom olika former av begåvningsstöd
- öka förmågan till kommunikation med hjälp och stöd av alternativa sätt att kommunicera

Specialpedagogisk måloppfyllelse:

- alla enheter är idag involverade i arbetet med alternativ och kompletterande kommunikation. Detta har resulterat i att vardagen blir tydligare och lättare att förstå
- arbetet med begåvningsstöd har gett effekter för klienterna genom att de bättre förstår tid, rum, orsak och verkan samt att de är del av en större helhet
- diskussioner förs kontinuerligt om det bemötande vi ger personer med utvecklingsstörning
- Ca 30 personer har under 2018 erhållit utbildning i tecken som stöd. Ett arbete som fortsätter under 2019.

Omsorgsbyråservice	2018	2017	2016
Antal besök	253	397	339
Pris/besök	244,08	148,41	148,22

Den största orsaken till färre besök inom omsorgsbyrån, jämfört med de två tidigare åren, är att ena specialpedagogen varit vakant under dryga fyra månader, ordinarie servicechef varit sjukledig i dryga tre månader samt att ordinarie metod- och kvalitetschef varit vårdledig och innehaft annan tjänst inom förbundet.

2.2.7.1. Ledargrupp

Ledargruppen (Lg) är ett enligt specialomsorgslagens 23 § lagstadgat tjänstemannaorgan, som beslutar i individuella specialomsorgsärenden.

Medlemmar i ledargruppen har varit

Snellman Veronika, omsorgsdirektör, ordförande (slutade sin tjänst och därmed uppdraget i ledargruppen i april 2019)

Påvals, Marie-Louise, servicechef, föredragande och sekreterare

Karlström Kirsti, läkarrepresentant, läkarrepresentant, ÅHS (till och med maj 2019)

Lehtonen, Olli-Pekka, läkarrepresentant, ÅHS (från och med juni 2019)

Hellgren, Jimmy, metod- och kvalitetschef

Ahlfors, Ilona, specialpedagog, suppleant sedan 18.9.2017 (till och med augusti 2019)

Alavainio, Anne-Marie, specialpedagog, suppleant (från och med september 2019)

	2018	2017	2016
Antal möten	6	10	12
Antal paragrafer	54	109	116

2.2.8. Daglig verksamhet

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftintäkter	70 000	0	70 000	65 758,05	-4 241,95	66 653
Försäljningsintäkter	5 000	0	5 000	2 491,97	-2 508,03	2 995
Övriga verksamhetsintäkter	3 000	0	3 000	2 320,00	-680,00	4 437
	78 000	0	78 000	70 570,02	-7 429,98	74 085
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-1 651 111	0	-1 651 111	-1 765 386,29	-114 275,29	-1 655 136
Material och förnödenheter	-160 000	0	-160 000	-167 582,46	-7 582,46	-164 641
Arbetspeng till klienter	-120 000	0	-120 000	-107 668,20	12 331,80	-86 571
Köp av tjänster	-100 000	0	-100 000	-106 321,11	-6 321,11	-127 181
Övriga verksamhetskostnader	-3 000	0	-3 000	-4 303,79	-1 303,79	-3 834
	-2 034 111	0	-2 034 111	-2 151 261,85	-117 150,85	-2 037 363
Intern förvaltningskostnad	-219 901	0	-219 901	-258 833,56	-38 932,84	-198 563
Interna hyreskostnader	-267 285	0	-267 285	-237 747,07	29 538,06	-246 809
KOMMUNANDEL	2 443 297	0	2 443 297	2 577 272,46	133 975,61	2 408 650
NYCKELTAL						
Antal närvarodagar	19 923		19 923	17 709,50	-2 213,50	17 835,50
Medelpris/närvarodag	122,64		122,64	145,53	22,89	135,05

Fördelning per kommun

Närvarodygn

	Fördelning per kommun			Närvarodygn		
	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse
BRÄNDÖ	0	0	0	0,0	0	0
ECKERÖ	140 276	125 945	14 331	980,5	1 004	-24
FINSTRÖM	271 185	252 662	18 523	1 735,5	1 812	-77
FÖGLÖ	17 407	15 992	1 415	151,0	152	-1
GETA	63 341	65 570	-2 229	473,0	627	-154
HAMMARLAND	141 438	130 438	11 000	932,5	970	-38
JOMALA	208 912	195 928	12 984	1 875,0	2 011	-136
KUMLINGE	39 813	37 883	1 930	309,0	351	-42
KÖKAR	0	0	0	0,0	0	0
LEMLAND	57 537	55 105	2 432	356,5	398	-42
LUMPARLAND	0	0	0	0,0	0	0
MARIEHAMN	1 413 493	1 349 474	64 019	9 538,5	11 077	-1 539
SALTVIK	154 390	147 170	7 220	916,5	1 004	-88
SOTTUNGA	0	0	0	0,0	0	0
SUND	27 559	29 584	-2 025	194,5	266	-72
VÅRDÖ	41 920	37 546	4 374	247,0	251	-4
TOTALT	2 577 272	2 443 297	133 975	17 709,5	19 923	-2 214

Basavgiften för klienter inom daglig verksamhet blev år 2018 8 200,87 €/klientplats (budgeterad till 8 001,88 €).

Kategorierna för bemanningskostnaderna i enlighet med stödbehovsbedömningar blev 2018;

Kategori	UTFALL 2018		BUDGET 2018	
	Avgift/kategori	Antal klienter	Avgift/kategori	Antal klienter
1	29,82	20	25,71	22
2	60,97	39	52,57	38
3	100,73	16	86,85	15
4	136,52	8	117,70	8
5	171,64	7	147,99	7
6	198,81	9	171,41	9

Personalkostnaderna överskrids på grund av att klienter ibland av olika orsaker behöver stanna hemma i boendet istället för att gå till den dagliga verksamheten. Personal behövs då oftast i boendet och denna kostnadsförs på daglig verksamhet.

Verksamhetsområde:

Dagliga verksamhetens syfte och mål är att erbjuda meningsfull daglig sysselsättning för de klienter som inte går i skolan eller jobbar på den öppna arbetsmarknaden. Förbundet strävar efter att klientens dagliga verksamhet ska vara anpassad efter varje individs intressen, behov och färdigheter.

Mål:

- Se över lokalerna för daglig verksamhet så att de som är minst ändamålsenliga kan bytas ut.
- Införa en mer jämlik arbetspeng för alla klienter inom daglig verksamhet, oavsett funktionsnivå.
- Se över möjligheterna att skapa en daglig verksamhet i Hammarland för de äldre klienterna.

Måluppfyllelse:

- Under 2018 har lokalerna som inrymde verksamheterna Sputnik och Kometen upphört att hyras och istället har lokaler i gamla naturbruksskolan i Jomala hyrts.
- Alla klienter inom omsorgsförbundets egen dagliga verksamhet erhåller sedan 1.1.2018 samma summa i arbetspeng – 5,80 euro, samtidigt som alla i integrerat arbete erhåller 7,20 euro.
- Under 2018 har prospekt och kostnadskalkyl tagits fram för att skapa en daglig verksamhet på samma tomt som boendet Åkersvängen i Hammarland.

28 personer är i externt arbete genom Integrerat arbete. 15 av dessa har ett kombinerat schema och är även verksamma inom den interna dagliga verksamheten.

Idag har ÅOF Dagliga verksamhetsenheter på Hamngatan 8, Askuddsvägen 26, Integrerat arbete, Kyrkvägen 11, Navigationsskolegränd 3, Servicegatan 22, Jomalagård, Åkersvängen 22 (Kattby) vid Åkersvängens senior boende.

2018 fortsatte arbetet med att utveckla den dagliga verksamheten. Den primära målsättning med arbetet har varit att förbereda och säkerställa klientens möjligheter att påverka hur hans dagliga verksamhet ser ut. Vi arbetar för klientens medbestämmande och självbestämmande i enlighet med FN konventionen. Med detta menar vi att alla får en möjlighet att påverka sin vardag genom egna val. För att kartlägga nuläget genomfördes en klientförfrågning i form av en klientenkät i slutet av 2017. Enkätens primära funktion var att mäta kvaliteten på omsorgsförbundets dagliga verksamheter. Resultatet presenterades för styrelsen 24.1.2018 och efter det för alla som svarat på enkäten. Måluppfyllelsen kommer att kunna mätas efter svaren i 2019 års klientenkät.

Under året ordnades gemensamma aktiviteter så som bio, drama kurs, lucia tåg samt jullunch. En aktivitetskalender utformas vilket ger möjlighet till mer gemensamma aktiviteter och evenemang.

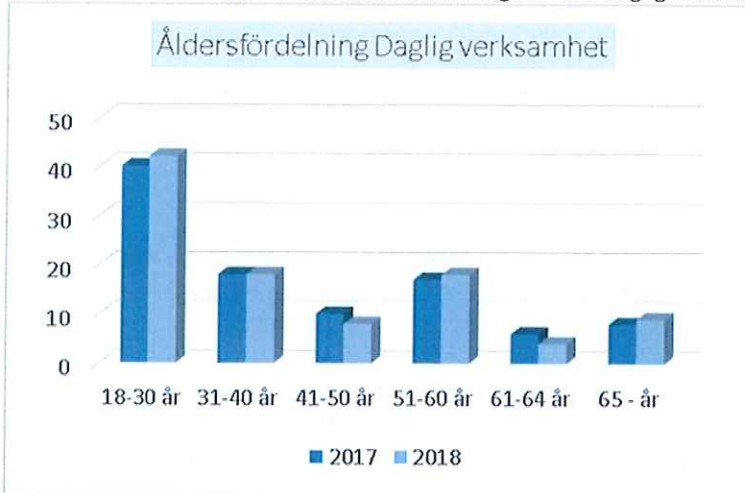
Klienttransporter

Sedan 1.1.2018 har den tidigare projektanställningen som chaufför övergått till en tills vidare anställning. Det har under året konstaterats att kostnaden för upphandlad klienttransport är relativt kostnadsneutral

jämfört med egen transport. Under 2018 har en del av klienttransporten till och från daglig verksamhet skötts i egen regi. Största orsakerna till att ha klienttransporterna i egen regi är klientsäkerheten, beaktande av tystnadsplikt, bemötande och kvalitetsssäkring. Kvalitetsmässigt handlar det om att öka flexibiliteten samt att värna om den personliga integriteten. Med flexibilitet menas att flexibel körmöjlighet möjliggör klienternas individuella scheman och deltagande i olika aktiviteter på olika enheter. Detta underlättar i den dagliga planeringen. Under 2018 har fortfarande rullstolsskjutsar varit upphandlade.

Diagrammen åskådliggör klientsammansättningen inom daglig verksamhet

2.2.9. Boendeservice i gruppboende

BOENDESERVICE	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftsintäkter	180 000	0	180 000	195 660,35	15 660,35	186 573
Försäljningstäckter	2 000	0	2 000	1 317,78	-682,22	1 482
Ersättningar från landskapet	0	0	0	3 254,86	3 254,86	1 455
Övriga verksamhetsintäkter	3 000	0	3 000	4 049,54	1 049,54	3 210
	185 000	0	185 000	204 282,53	19 282,53	192 720
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-5 403 117	27 188	-5 375 929	-5 552 225,65	-176 296,65	-5 037 383
Material och förnödenheter	-180 000	0	-180 000	-231 731,75	-51 731,75	-202 649
Köp av tjänster	-10 000	0	-10 000	-17 607,24	-7 607,24	-14 928
Övriga verksamhetskostnader	-12 000	0	-12 000	-7 524,49	4 475,51	-6 702
	-5 605 117	27 188	-5 577 929	-5 809 089,13	-231 160,13	-5 261 662
Intern förvaltningskostnad	-575 095	0	-575 095	-619 965,87	-44 871,04	-507 688
Interna hyreskostnader	-353 394	0	-353 394	-364 425,06	-11 030,84	-351 241
KOMMUNANDEL	6 348 606	-27 188	6 321 418	6 589 197,53	267 779,48	5 927 871
NYCKELTAL						
Boendedygn	28 684		28 684	27 782	-902	27 450
Medelpris/boendedygn	221,33		220,38	237,18	16,79	215,95

Fördelning per kommun

Närvarodygn

	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse
BRÄNDÖ	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	331 919	308 030	23 889	1 460	1 460	0
FINSTRÖM	674 618	731 571	-56 953	2 917	3 285	-368
FÖGLÖ	145 292	153 830	-8 538	318	365	-47
GETA	138 937	128 631	10 306	730	730	0
HAMMARLAND	374 877	348 314	26 563	1 339	1 309	30
JOMALA	582 985	540 108	42 877	2 920	2 920	0
KUMLINGE	94 428	89 901	4 527	355	365	-10
KÖKAR	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	286 659	184 559	102 100	730	548	182
LUMPARLAND	0	0	0	0	0	0
MARIEHAMN	3 516 323	3 388 271	128 052	14 826	15 147	-321
SALTVIK	332 347	308 433	23 914	1 460	1 460	0
SOTTUNGA	0	0	0	0	0	0
SUND	41 804	102 643	-60 839	365	730	-365
VÅRDÖ	69 009	64 135	4 874	362	365	-3
TOTALT	6 589 198	6 348 426	240 772	27 782	28 684	-902

Basavgiften år 2018 för klienter inom gruppboendeservicen blev 13 584,78 euro/klientplats (budgeterat till 11 818,61 euro).

Personalkostnaderna har överstigit budgeten på grund av flera olika orsaker. Cirka 140 000 euro beror på reserverad kostnader för kompetensavdraget samt cirka 50 000 euro enligt lagstadgad retroaktiv löneförhöjning. Ytterligare överskridningar är tillfällig personal och särskilda ersättningar, vilket även aviserades under hösten i samband med fastslagen tilläggsbudget.

Boende verksamheten har använt sig av mer tillfällig personal än tidigare år, vilket innebär att lönekostnaderna ökat och att antalet årsverken är fler än budgeterat.

Kategorierna för bemanningskostnaderna i enlighet med stödbehovsbedömningar blev 2018:

Kategori	UTFALL 2018		BUDGET 2018	
	Avgift/kategori	Antal klienter	Avgift/kategori	Antal klienter
1	77,31	3	72,63	3
2	155,11	39	143,83	42
3	227,73	26	213,92	26
4	279,57	5	318,00	5
5	414,17	1	389,07	1
6	483,20	3	453,92	3

Verksamhetsområde:

Boendeservicens syfte är att skapa en trygg hemmiljö för klienterna, där de kan leva sina liv med samma möjligheter och rättigheter som alla andra. Att det ska vara en miljö där klienterna får möjlighet att utveckla sina färdigheter och sin självständighet. Förbundet strävar hela tiden efter att skapa sammansättningar av klienter på boendeenheterna som skapar möjlighet till såväl gott socialt umgänge som fördelaktig pedagogisk miljö. Detta görs i samarbete med klienter och intressebevakare. Innehållet i servicen kan skilja väldigt mycket från enhet till enhet och från klient till klient.

Mål:

Inga tydliga och mätbara kvalitetsmål fanns angivna i budget för 2018. Ett mindre tydligt och mätbart mål var att "skapa en trygg hemmiljö för klienterna, där de kan leva sina liv med samma möjligheter och rättigheter som alla andra". Däremot fanns ett kvantitativt mål - Samtliga 79 platser beräknades var belagda 2018.

Måluppfyllelse:

Totalt 77 av 79 platser är belagda per 31.12.2018. Några klienter har tackat nej till erbjuden plats, några har oförutsett tillkommit och någon har under 2018 avslutat sin gruppboendeservice. Visst bortfall har även förekommit på grund av klienters olika former av vård hos annan vårdgivare, varvid ÅOF inte enligt gällande grundavtal kan uppbära kommunandelar för detta bortfall.

Kö för gruppboende

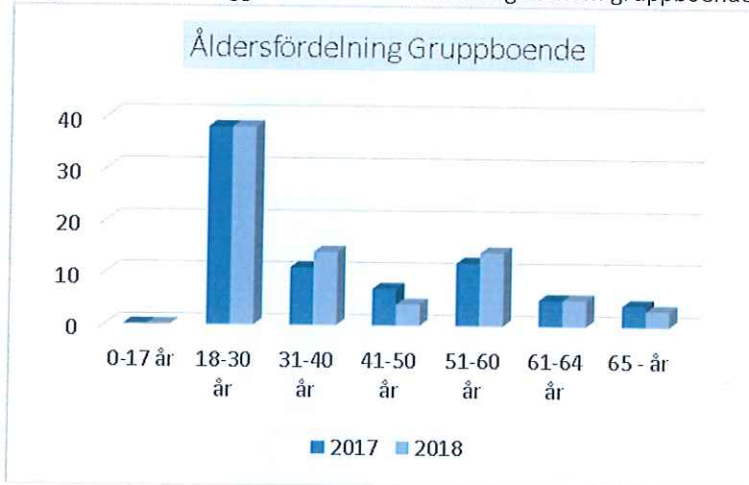
	2018	2017	2016
Personer i boendekö	23	22	20

Totala antalet personer som önskar boendeplats någon gång mellan 2019 och 2025. Flera av dessa har en eller flera gånger tackat nej till erbjuden plats och flyttat fram datum för flytt.

Budgeterade dygn i boendeservicen för 2018 var 28 684. Den faktiska närvaron blev 27 782, 902 dygn lägre än budgeterat. Denna avvikelse har sin förklaring i bl.a.:

- Maskrosen har inte haft full beläggning.
- ett bortfall utgörs av klienternas tillfälliga vård hos annan vårdproducent.

Diagrammen åskådliggör clientsammansättningen inom gruppboende

2.2.10. Korttidshem

KORTTIDSBOENDE	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftsintäkter	0	0	0	5 032,00	5 032,00	4 941
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	275,82	275,82	450
	0	0	0	5 307,82	5 307,82	5 391
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-170 790	0	-170 790	-267 122,05	-96 332,05	-238 193
Material och förnödenheter	-8 000	0	-8 000	-21 353,79	-13 353,79	-11 968
Köp av tjänster	-1 000	0	-1 000	-1 008,05	-8,05	-1 373
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	-379,21	-379,21	-338
	-179 790	0	-179 790	-289 863,10	-110 073,10	-251 872
Intern förvaltningskostnad	-18 024	0	-18 024	-30 435,67	-12 411,77	-23 093
Interna hyreskostnader	-7 570	0	-7 570	-36 134,22	-28 564,19	-7 911
KOMMUNANDEL	205 384	0	205 384	351 125,17	145 741,24	277 485
NYCKELTAL						
Antal korttidsboendedyg	443		443	628	185	558
Pris/korttidsboendedygr	463,62		463,62	559,12	95,50	497,28

Fördelning per kommun

Närvarodygn

	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse
ECKERÖ	32 988	22 254	-10 734	59	48	11
FINSTRÖM	5 591	0	5 591	10	0	10
HAMMARLAND	75 481	35 699	39 782	135	77	58
JOMALA	80 513	13 909	66 604	144	30	114
LEMLAND	53 116	27 817	25 299	95	60	35
MARIEHAMN	77 717	77 888	-171	139	168	-29
SALTVIK	0	5 563	-5 563	0	12	-12
VÅRDÖ	25 719	22 254	3 465	46	48	-2
TOTALT	351 125	205 384	145 741	628	443	185

Till största del beror lönekostnadens budgetöverskridning på att antal årsverken är budgeterad till 2,75, medan det faktiska antalet varit 3,75 (samma som 2017). Den övriga överskridningen är tillfällig personal, övertidstimmar, beräknad semesterskuld samt särskilda ersättningar till följd av ökat antal klienter.

Verksamhetsområde:

Omsorgsförbundets korttidshem Solkulla har som syfte och mål att skapa möjlighet till avlastning för familjer i behov av det. Klienterna ska ges möjlighet till en trivsamt miljö, där de kan må bra och fortsätta sin utveckling till så självständiga individer som möjligt. Flertalet korttidsklienter anlitar Solkulla som lagstadgad avlastning för sina familjemedlemmar, som är närståendevårdare.

Mål:

- 443 närvarodygn
- Hålla nere kostnader genom att låta verksamheten vara delvis stängd för att koncentrera klienter och personal till färre dagar
- Tillsätta en arbetsgrupp för att planera den framtida avlastningen.

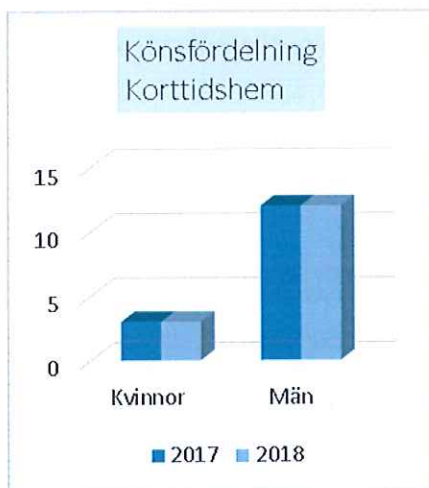
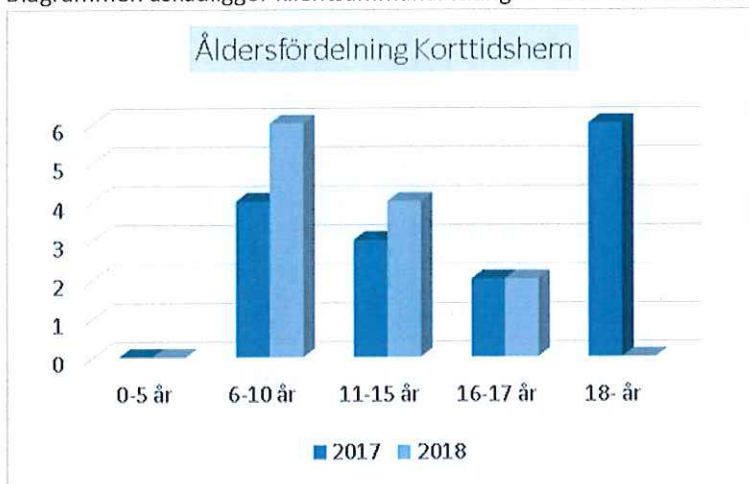
Måluppfyllelse:

- Närvarodyggen uppgick till 628
- korttidshemmet har hållit stängt 2-3 dagar per vecka
- en arbetsgrupp kom bland annat fram till att verksamheten led av att dela lokal med specialfritidshemmet, så tillvida att anhöriga var mindre benägna att vilja utnyttja korttidsavlastning så man upplevde sammanslagningen av de båda verksamheterna som en markant kvalitetssänkning.

Under sommaren 2018 separerades igen korttidsavlastningen och specialfritids geografiskt, genom att korttidsavlastningen flyttade till förbundets fastighet i Bengtsböle, Lemland. På grund av detta har kommunandelen för korttidsavlastningen ökat jämfört med budget, vilket dels beror på en felbudgetering med en personal för lite, dels på extra kostnader förknippade med flytten. För bägge verksamheterna, korttidsboende och specialfritids, medförde flytten sammanlagt kostnader om drygt 56 000 euro fördelat på fastighetsförvaltning om 27 000 euro i material och köptjänster samt 29 000 euro för verksamhetsrelaterade inventarieinköp. Korttidsverksamhetens dygnspris har ökat markant p.g.a. årets uppkomna kostnader inom verksamheten. Sedan augusti 2018 har det gått att skönja en ökning av efterfrågan med ökade närvarodygn som följd.

På förbundsfullmäktiges sammanträde 27.12.2018 beslutades, genom ett uppdrag i budget för 2019, att förbundet inom juni 2019 skall presentera en plan för att kostnadseffektivisera verksamheten med bibehållen kvalitet.

Diagrammen åskådliggör klientsammansättningen för korttidsboende

2.2.11. Boendestöd

BOENDESTÖD

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Avgiftsintäkter	0	0	0	0,00	0,00	0
Försäljningstäckter	0	0	0	19,74	19,74	42
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	640,00	640,00	550
	0	0	0	659,74	659,74	592
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-136 508	-27 188	-163 696	-153 001,05	10 694,95	-138 717
Material och förnödenheter	-2 000	0	-2 000	-1 172,32	827,68	-2 602
Köp av tjänster	-2 000	0	-2 000	-433,02	1 566,98	-1 369
Övriga verksamhetskostnader	-200	0	-200	-46,75	153,25	-42
	-140 708	-27 188	-167 896	-154 653,14	13 242,86	-142 729
Intern förvaltningskostnad	-14 393	0	-14 393	-17 857,31	-3 464,17	-15 020
Interna hyreskostnader	-2 271	0	-2 271	-2 283,58	-12,57	-2 241
KOMMUNANDEL	157 372	27 188	184 560	174 134,29	-10 425,86	159 399
NYCKELTAL						
Antal besök	3 488		3 488	3 915,75	427,75	3 809,75
Pris/besök	45,12		52,91	44,47	-8,44	41,84

Fördelning per kommun

Antal besök

	BUDGET			BUDGET		
	UTFALL 2018	2018	Avvikelse	UTFALL 2018	2018	Avvikelse
FINSTRÖM	3 580	0	3 580	81	0	81
FÖGLÖ	5 937	6 768	-831	134	150	-17
JOMALA	9 772	10 828	-1 056	220	240	-20
KUMLINGE	1 912	4 061	-2 149	43	90	-47
MARIEHAMN	128 119	135 715	-7 596	2 881	3 008	-127
SUND	24 814	0	24 814	558	0	558
TOTALT	174 134	157 372	16 762	3 915,75	3 488	428

Verksamhetsområde:

Boendestödets uppgift är att ge stöd till personer med utvecklingsstörning som bor på egen hand i hyrda lägenheter i Mariehamn, Jomala och Finström. Servicen ges enligt uppgjorda serviceavtal. 23 personer har under året erhållit denna service.

Mål:

- inleda samverkan mellan boendestöd och gruppboende service

Målpåfyllelse:

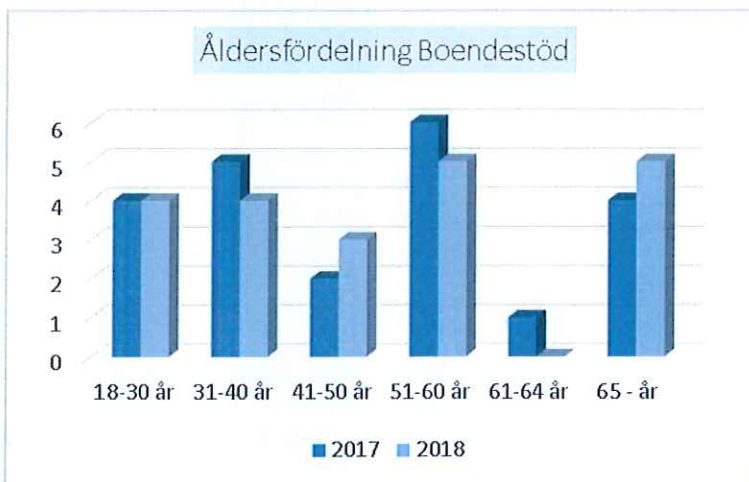
- samverkan mellan boendestödet och gruppboendeservicen har inte påbörjats.

Flera klienter som erbjudits gruppboendeservice istället för boendestöd tackade nej och kvarstår inom boendestödet så att mera personalstöd behövdes och antalet besök blev 428 fler än budgeterat. Det leder till en högre total kommunandel, men lägre pris per besök.

Boendestödet	2018		2017		2016	
	Besök	Klienter	Besök	Klienter	Besök	Klienter
	Budgeterat	3 488	18	2 985	19	4 293
Utfall	3 915,75	22	3 809,75	22	3 886,75	23

Diagrammen åskådliggör klientsammansättningen inom boendestöd

2.2.12. Specialfritidshem

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSINTÄKTER						
Försäljningsintäkter				65,66	65,66	
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	320,00	320,00	20
	0	0	0	385,66	385,66	20
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Personalkostnader	-153 681	0	-153 681	-129 417,30	24 263,31	-116 773
Material och förnödenheter	-3 000	0	-3 000	-18 846,25	-15 846,25	-14 364
Köp av tjänster	-500	0	-500	-408,43	91,57	-985
Övriga verksamhetskostnader	-200	0	-200	-91,78	108,22	-82
	-157 381	0	-157 381	-148 763,76	8 616,85	-132 204
Intern förvaltningskostnad	-23 297	0	-23 297	-18 732,33	4 565,07	-14 003
Interna hyreskostnader	-29 649	0	-29 649	-26 865,58	2 783,70	-19 777
KOMMUNANDEL	210 327	0	210 327	193 976,01	-16 351,28	165 964,78
NYCKELTAL						
Månader	168		168	174,00	130,00	172,00
Pris/månad	1 251,95		1 251,95	1 114,80	-125,78	964,91

Fördelning per kommun

Månader

	BUDGET			BUDGET		
	UTFALL 2018	2018	Avvikelse	UTFALL 2018	2018	Avvikelse
ECKERÖ	5 574	0	5 574	5	0	5
FINSTRÖM	12 263	15 023	-2 760	11	12	-1
HAMMARLAND	36 789	36 306	483	33	29	4
JOMALA	39 018	45 070	-6 052	35	36	-1
LEMLAND	5 574	0	5 574	5	0	5
MARIEHAMN	61 314	68 857	-7 543	55	55	0
SALTVIK	13 378	15 023	-1 646	12	12	0
SUND	7 804	15 023	-7 220	7	12	-5
VÅRDÖ	12 263	15 023	-2 760	11	12	-1
TOTALT	193 976	210 327	-16 350	174	168	6

Verksamhetsområde:

Målgruppen är enligt LL om Barnomsorg (2011:86) barn med elvaårig läroplikt och studerande på gymnasialstadienivå, som deltar i yrkesträningsundervisning, om inte dessa föredrar att ha sin eftermiddagstillsyn vid någon daglig verksamhetsenhet.

Mål:

- 168 närvaromånader
- dela lokal med korttidshemmet Solkulla eftersom färre anlitar den servicen
- huvudmannaskapet övervägs övergå till bildningsväsendet, i likhet med de flesta övriga fritidshem

Måluppfyllelse:

- antalet närvaromånader blev 174, dvs 6 fler än budgeterat.
- Galaxen delade fram till sommaren 2018 lokal med korttidsavlastningen.
- huvudmannskapet för verksamheten har inte övergått till bildningsväsendet.

Diagrammen åskådliggör klientsammansättningen för specialfritidshemmet

2.2.13. Förmedlade tjänster

FÖRMEDLADE TJÄNSTER

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
VERKSAMHETSKOSTNADER						
Köp av tjänster	-1 177 907	0	-1 177 907	-1 041 773,49	136 133,04	-1 264 993
	-1 177 907	0	-1 177 907	-1 041 773,49	136 133,04	-1 264 993
Intern förvaltningskostnad	0	0	0	-36 715,19	-36 715,19	-28 648
KOMMUNANDEL	1 177 907	0	1 177 907	1 078 488,68	-99 417,85	1 293 640

Fördelning per kommun

	UTFALL 2018	BUDGET 2018	Avvikelse
BRÄNDÖ	78 484	93 432	-14 948
ECKERÖ	224 409	227 984	-3 575
GETA	144 491	162 977	-18 486
HAMMARLAND	0	82 620	-82 620
JOMALA	144 729	141 591	3 138
LEMLAND	94 204	93 432	772
MARIEHAMN	153 448	150 632	2 816
SUND	144 491	162 977	-18 486
VÅRDÖ	94 232	93 432	800
TOTALT	1 078 488	1 209 077	-130 589

Verksamhetsområde:

Köpt specialomsorg utförd av andra serviceproducenter än omsorgsförbundets egen service, finns med i omsorgsförbundets bokslut. Denna faktureras kommunerna månatligen, enligt serviceproducenternas faktiska kostnader. Kommunerna tillgodogörs kalkylerad momsåterbäring om 5,26 % via omsorgsförbundet. Detta gäller för alla producenter inom förmedlad tjänst utom Kårkulla samkommun, som är en offentlig serviceproducent. En administrationskostnad om 5% beräknad på allmän- och ekonomiförvaltningens kostnader tillkommer vid den slutliga fördelningen mellan kommunerna.

Mål:

- upprätthålla och utveckla kontakten till berörda instanser

Måluppfyllelse:

- Kontakten till berörda instanser har upprätthållits
- de förmedlade tjänsterna har under året omfattat placeringar på Renatus i Sverige, inom Kårkulla samkommun, Salmela servicestiftelse samt på Stiftelsen Hemmet.

2.3. Investeringsdel

INVESTERINGSDELENS UTFALL

	BUDGET 2 018	FÖRÄNDR I BUDGET 2018	BUDGET inkl. ändringar 2018	BOKSLUT 2 018	Avvikelse	BOKSLUT 2017
Dataprogramvaror	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	-20 000,00	-15 090
Ny bil för klienttransporter	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-34 042
Nybyggnation (Maskrosen)	0,00	0,00	0,00	2 781,30	2 781,30	-7 852
Blåbärsstigen, målning tak och byte av golvmattor	50 000,00	0,00	50 000,00	2 348,84	-47 651,16	0
Hildas hus, målning tak och byte av golvmattor	50 000,00	0,00	50 000,00	7 660,00	-42 340,00	0
Kyrkvägen Godby, dränering och isolering	30 000,00	0,00	30 000,00	0,00	-30 000,00	0
Svedgränd, takavvattning och målning av fasad	40 000,00	0,00	40 000,00	18 309,00	-21 691,00	0
Tistelgränd, målning av fasad	25 000,00	0,00	25 000,00	10 900,52	-14 099,48	0
Blåbärsstigen/Svedgränd, projektering takbyte	10 000,00	0,00	10 000,00	675,00	-9 325,00	0
Pågående projekt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-95 241
	225 000,00	0,00	225 000,00	42 674,66	-182 325,34	-152 225

Mål:

- Genomföra investeringsplanen enligt beslutade åtgärder

Målpuppfyllelse:

- På grund av likviditetsbrist under hösten färdigställdes färre investeringar än planerat. Detta medförde bland annat att dataprogram för att hantera ny arkivplan inte införskaffades.
- 2 års slutsyn för nybyggnationen maskrosen var inte beaktad under 2017 och belastade därför 2018.
- Fasaden på Hildas Hus grundförbättrades under 2017. Uppkomna kostnader under 2018 är slutliga kostnader för arbeten utförda under föregående år.
- Utfallet för blåbärsstigen är projekteringskostnader för byte av tak.
- Dränering och isolering av Kyrkvägen genomfördes inte under hösten 2018, då likviditeten var ansträngd.
- Utfallet om 18 309 euro avser målning av fasad för Svedgränd.
- Inkomna anbud för målning av fasaden på Tistelgränd var lägre än beräknat. Detta medförde att utfallet var cirka 14 000 euro lägre än budgeterat.
- Utfallet om 675 euro är uppkomna kostnader för projektering av takbyte på Blåbärsstigen/Svedgränd. Då projektet är pågående kommer ytterligare kostnader att inkomma under 2019.

2.4. Budgetjämförelse per kostnadsslag

Utgifter per kostnadsslag

KOSTNADSSLAG	Bokslut 2018	Budget 2018	Budgetändring 2018	Total budget	Använd- nings %	Använd % totalkostn	Avvikelse €	Bokslut 2017
Löner	6 988 510	6 477 533	0	6 477 533	107,89 %	60,44 %	-510 978	6 354 007
Sociala kostnader	1 647 692	1 813 707	0	1 813 707	90,85 %	14,25 %	166 015	1 538 579
Materialinköp	632 457	513 250	0	513 250	123,23 %	5,47 %	-119 207	538 239
Övriga kostnader	117 254	128 000	0	128 000	91,60 %	1,01 %	10 746	96 101
Köp av tjänster	601 419	460 500	0	460 500	130,60 %	5,20 %	-140 919	493 302
Köp av förm tjänster	1 041 773	1 177 907	0	1 177 907	88,44 %	9,01 %	136 133	1 264 993
Hyror	283 212	329 384	0	329 384	85,98 %	2,45 %	46 172	293 893
Understöd	200	220	0	220	90,74 %	0,00 %	20	23
Skatter	18 024	21 400	0	21 400	84,23 %	0,16 %	3 376	16 481
Räntor	32 160	30 550	0	30 550	105,27 %	0,28 %	-1 610	24 320
Övriga finans kostn	2 098	0	0	0		0,02 %	-2 098	260
Avskrivningar	197 065	217 400	0	217 400	90,65 %	1,70 %	20 335	201 682
Ökning av reserver		0	0	0		0,00 %	0	0
Budgetändring			360 000	360 000			360 000	
TOTALT	11 561 865	11 169 850	360 000	11 529 850	103,51 %	100,00 %	-32 015	10 821 880

Intäkter per kostnadsslag

INTÄKTSLAG	Bokslut 2018	Budget 2018	Budgetändring 2018	Total budget	Använd- nings %	Använd % totalint	Avvikelse €	Bokslut 2017
Avgifter	266 556	250 000		250 000	106,62 %	2,31 %	-16 556	258 167
Försäljningsint.	4 171	7 000		7 000	59,59 %	0,04 %	2 829	4 550
Hysesintäkter	210 732	225 600		225 600	93,41 %	1,82 %	14 868	222 306
Ers från ÅHS	3 255	0		0		0,03 %	-3 255	1 455
Omsorgsbyrå	61 631	67 636		67 636	91,12 %	0,53 %	6 005	58 919
Kommunandelar drift	9 919 835	9 395 537	360 000	9 755 537	101,68 %	85,80 %	-164 298	8 963 949
Kommunandelar förm tj	1 078 488	1 209 078		1 209 078	89,20 %	9,33 %	130 589	1 293 640
Övriga intäkter	7 330	6 000		6 000	122,16 %	0,06 %	-1 330	8 907
Ränteintäkter	6	0		0		0,00 %	-6	1
Extra ordinära intäkter	0	0		0		0,00 %	0	0
Förändring i avskr diff	9 861	9 000		9 000	109,57 %	0,09 %	-861	9 985
Förändr i reserver	0	0		0		0,00 %	0	0
				0		0,00 %	0	0
TOTALT	11 561 865	11 169 850	360 000	11 529 850	103,51 %	100,00 %	-32 015	10 821 880

3. BOKSLUTSKALKYLER

3.1. Resultaträkning

	01.01 - 31.12.2018		01.01 - 31.12.2017	
Verksamhetsintäkter				
Avgiftsintäkter	266 556,40		258 167,39	
Försäljningsintäkter	4 170,97		4 549,84	
Hysesintäkter	210 732,22		222 305,75	
Ersättningar från landskapet	3 254,86		1 455,15	
Omsorgsbyrå	61 630,92		58 919,30	
Förs. int. kommunandelar	9 919 834,73		8 963 949,31	
Förs. int. förmedlade tjänster	1 078 488,37		1 293 640,45	
Övriga verksamhetsintäkter	<u>7 329,54</u>	11 551 998,01	<u>8 907,30</u>	10 811 894,49
Verksamhetskostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-6 988 510,29		-6 354 006,80	
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-1 397 631,90		-1 274 460,72	
Övriga lönebikostnader	<u>-250 060,21</u>		<u>-264 118,63</u>	
	-8 636 202,40		-7 892 586,15	
Material, förnödenheter, varor	-632 456,93		-538 239,48	
Övriga kostnader	-117 254,26		-96 101,47	
Köp av tjänster	-601 418,58		-493 301,90	
Köp av förmedlade tjänster	-1 041 773,49		-1 264 992,83	
Hyror	-283 212,06		-293 892,75	
Övriga verksamhetskostnader	<u>-18 224,37</u>	-11 330 542,09	<u>-16 503,43</u>	-10 595 618,01
Verksamhetsbidrag		221 455,92		216 276,48
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	6,21		0,65	
Räntekostnader	-32 160,43		-24 580,12	
Övriga finansiella kostnader	<u>-2 097,65</u>	-34 251,87	<u>0,00</u>	-24 579,47
Årsbidrag		187 204,05		191 697,01
Avskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	<u>-197 065,08</u>	-197 065,08	<u>-201 682,22</u>	-201 682,22
Räkenskapsperiodens resultat		-9 861,03		-9 985,21
Ökning av avskrivningsdifferens		0,00		0,00
Minskning av avskrivningsdifferens		9 861,03		9 985,21
Minskning av reserv		0,00		0,00
Räkenskapsperiodens över-/underskott		0,00		0,00

3.2. Finansieringsanalys

	2018		2017	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	187 204,05		191 697,01	
Extraordinära poster	0,00		0,00	
Korrektivposter till internt tillförda medel	0,00	187 204,05	0,00	191 697,01
Kassaflödet för investeringarnas del				
Investeringsutgifter	-42 674,66		-152 225,19	
Finansieringsandelar för investeringsutg.	0,00		0,00	
Förs ink av anl tillg bland best aktiva	0,00	-42 674,66	0,00	-152 225,19
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		144 529,39		39 471,82
Kassaflödet för finansieringens del				
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	581 281,71		0,00	
Minskning av långfristiga lån	-180 766,83		-501 336,54	
Förändring av kortfristiga lån	-41 805,43	358 709,45	316 815,03	-184 521,51
Förändringar i eget kapital		0,00		0,00
Övriga förändringar av likviditeten				
Förändringar av fordringar	-359 583,76		40 651,26	
Förändringar av räntefria skulder	-196 427,07	-556 010,83	139 788,89	180 440,15
Kassaflödet för finansieringens del		-197 301,38		-4 081,36
Förändring av likvida medel		-52 771,99		35 390,46
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12.	15 259,42		68 031,41	
Likvida medel 01.01.	68 031,41	-52 771,99	32 640,95	35 390,46

3.3. Balansräkning

AKTIVA	31.12.2018	31.12.2017
A. BESTÅENDE AKTIVA		
I. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR		
Immateriella rättigheter	<u>12 676,40</u>	<u>19 361,21</u>
Immateriella tillgångar	12 676,40	19 361,21
II. MATERIELLA TILLGÅNGAR		
Mark- och vattenområden	15 224,88	15 224,88
Byggnader	4 811 695,41	4 858 426,46
Maskiner och inventarier	35 795,97	44 552,95
Pågående nyanläggningar	<u>3 023,84</u>	<u>95 241,42</u>
Materiella tillgångar	4 865 740,10	5 013 445,71
III. PLACERINGAR		
Aktier och andelar	<u>575,00</u>	<u>575,00</u>
Placeringar	575,00	575,00
SUMMA BESTÅENDE AKTIVA	4 878 991,50	5 033 381,92
B. FÖRVALTADE MEDEL		
Donationsfondernas medel	<u>447 008,43</u>	<u>492 528,45</u>
Förvaltade medel	447 008,43	492 528,45
C. RÖRLIGA AKTIVA		
II. FORDRINGAR		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	620 273,64	247 118,29
Övriga fordringar	56 658,35	60 386,54
Resultatregleringar	<u>33 269,12</u>	<u>43 112,52</u>
Fordringar	710 201,11	350 617,35
IV. KASSA OCH BANK		
Kassa och bank	<u>15 259,42</u>	<u>68 031,41</u>
SUMMA RÖRLIGA AKTIVA	725 460,53	418 648,76
AKTIVA TOTALT	<u>6 051 460,46</u>	<u>5 944 559,13</u>

PASSIVA	31.12.2018	31.12.2017
A. EGET KAPITAL		
I. Grundkapital		
Grundkapital	<u>11 202,15</u>	<u>11 202,15</u>
Grundkapital	11 202,15	11 202,15
B. AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
Avskrivningsdifferens	<u>281 135,65</u>	<u>290 996,68</u>
Avskrivningsdifferens och reserver	281 135,65	290 996,68
D. FÖRVALTAT KAPITAL		
Donationsfondernas kapital	<u>447 008,43</u>	<u>492 528,45</u>
Förvaltad kapital	447 008,43	492 528,45
E. FRÄMMANDE KAPITAL		
I. Långfristigt		
Lån från försäkringsanstalter	83 550,00	111 400,00
Lån från offentliga samfund	1 645 809,12	1 459 110,57
Lån av övriga kreditgivare	<u>1 220 416,33</u>	<u>978 750,00</u>
Långfristigt	2 949 775,45	2 549 260,57
II. Kortfristigt		
Lån från försäkringsanstalter	27 850,00	27 850,00
Lån från offentliga samfund	150 208,75	426 907,45
Lån av övriga kreditgivare	291 143,27	56 250,00
Leverantörsskulder	252 437,94	641 350,89
Övriga skulder	290 311,45	245 595,17
Resultatregleringar	<u>1 350 387,37</u>	<u>1 202 617,77</u>
Kortfristigt	2 362 338,78	2 600 571,28
SUMMA FRÄMMANDE KAPITAL	5 312 114,23	5 149 831,85
PASSIVA TOTALT	<u>6 051 460,46</u>	<u>5 944 559,13</u>

Under hösten höjdes checkräkningslimiten till 425 000 euro.
Den 31.12.2018 nyttjades 219 476,27 euro av limiten.
Beloppet är upptaget bland kortfristiga lån av övriga kreditgivare.

3.4.3. Gruppboendeservice

KOMMUN	Fördelnings- grund: dygn 2018	Netto utgifter	Erlagda förskott	Slutlig korrigerig
BRÄNDÖ	0	0,00	0,00	0,00
ECKERÖ	1 460	331 918,74	330 528,00	1 390,74
FINSTRÖM	2 917	674 618,29	689 760,00	-15 141,71
FÖGLÖ	318	145 292,04	141 009,00	4 283,04
GETA	730	138 937,12	151 128,00	-12 190,88
HAMMARLAND	1 339	374 877,02	370 812,00	4 065,02
JOMALA	2 920	582 984,90	540 108,00	42 876,90
KUMLINGE	355	94 427,71	104 898,00	-10 470,29
KÖKAR	0	0,00	0,00	0,00
LEMLAND	730	286 658,75	189 180,00	97 478,75
LUMPARLAND	0	0,00	0,00	0,00
MARIEHAMN	14 826	3 516 322,80	3 418 269,00	98 053,80
SALTVIK	1 460	332 347,07	330 936,00	1 411,07
SOTTUNGA	0	0,00	0,00	0,00
SUND	365	41 803,82	45 825,00	-4 021,18
VÅRDÖ	362	69 009,24	79 314,00	-10 304,76
TOTALT	27 782	6 589 197,50	6 391 767,00	197 430,50
MEDELPRIS PER DYGN:			237,18 €	

3.4.4. Korttidsverksamhet

KOMMUN	Fördelnings- grund: dygn 2018	Netto- utgifter	Erlagda förskott	Slutlig korrigerig
BRÄNDÖ	0,00	0,00	0,00	0,00
ECKERÖ	59	32 987,87	29 207,00	3 780,87
FINSTRÖM	10	5 591,17	0,00	5 591,17
FÖGLÖ	0	0,00	0,00	0,00
GETA	0	0,00	0,00	0,00
HAMMARLAND	135	75 480,73	59 808,00	15 672,73
JOMALA	144	80 512,78	59 808,00	20 704,78
KUMLINGE		0,00	79,00	-79,00
KÖKAR		0,00	0,00	0,00
LEMLAND	95	53 116,07	64 242,00	-11 125,93
LUMPARLAND		0,00	0,00	0,00
MARIEHAMN	139	77 717,20	63 054,00	14 663,20
SALTVIK	0	0,00	0,00	0,00
SOTTUNGA	0	0,00	0,00	0,00
SUND	0	0,00	0,00	0,00
VÅRDÖ	46	25 719,36	18 542,00	7 177,36
TOTALT	628	351 125,17	294 740,00	56 385,17
NETTOKOSTNAD PER DYGN:			559,12 €	

3.4.5. Boendestöd

KOMMUN	Fördelnings- grund: besök 2018	Netto utgifter	Erlagda förskott	Slutlig korrigerig
BRÄNDÖ				0,00
ECKERÖ				0,00
FINSTRÖM	80,50	3 579,85	3 565,00	14,85
FÖGLÖ	133,50	5 936,78	6 238,00	-301,22
GETA		0,00		0,00
HAMMARLAND		0,00		0,00
JOMALA	219,75	9 772,33	5 595,00	4 177,33
KUMLINGE	43,00	1 912,22	1 997,00	-84,78
KÖKAR		0,00		0,00
LEMLAND		0,00		0,00
LUMPARLAND		0,00		0,00
MARIEHAMN	2 881,00	128 118,73	134 944,00	-6 825,27
SALTVIK		0,00		0,00
SOTTUNGA		0,00		0,00
SUND	558,00	24 814,39	25 470,00	-655,61
VÅRDÖ	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTALT	3 915,75	174 134,30	177 809,00	-3 674,70
NETTOKOSTNAD PER BESÖK:			44,47 €	

3.4.6. Specialfritidshem

KOMMUN	Fördelnings- grund: månader 2018	Netto utgifter	Erlagda förskott	Slutlig korrigerig
BRÄNDÖ				0,00
ECKERÖ	5,0	5 574,02	2 504,00	3 070,02
FINSTRÖM	11,0	12 262,85	15 024,00	-2 761,15
FÖGLÖ		0,00		0,00
GETA		0,00		0,00
HAMMARLAND	33,0	36 788,56	41 316,00	-4 527,44
JOMALA	35,0	39 018,17	42 568,00	-3 549,83
KUMLINGE		0,00		0,00
KÖKAR		0,00		0,00
LEMLAND	5,0	5 574,02	3 756,00	1 818,02
LUMPARLAND		0,00		0,00
MARIEHAMN	55,0	61 314,27	77 624,00	-16 309,73
SALTVIK	12,0	13 377,66	15 024,00	-1 646,34
SOTTUNGA		0,00		0,00
SUND	7,0	7 803,63	8 764,00	-960,37
VÅRDÖ	11,0	12 262,85	15 024,00	-2 761,15
TOTALT	174,0	193 976,04	221 604,00	-27 627,96
NETTOKOSTNAD PER MÅNAD:			1 114,80 €	

3.4.9. Räntor

KOMMUN	Fördelnings grund: Prestationer	Intäkter	Kostnader	Netto	Erlagda förskott	Slutlig korrigerig	
BRÄNDÖ	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ECKERÖ	2 500	0,33	1 824,20	1 823,87	1 560,00	263,87	
FINSTRÖM	4 676	0,62	3 412,60	3 411,98	3 360,00	51,98	
FÖGLÖ	491	0,07	358,53	358,46	372,00	-13,54	
GETA	1 203	0,16	877,98	877,82	792,00	85,82	
HAMMARLAND	2 407	0,32	1 756,32	1 756,00	1 452,00	304,00	
JOMALA	4 976	0,66	3 631,34	3 630,68	3 096,00	534,68	
KUMLINGE	671	0,09	489,83	489,74	396,00	93,74	
KÖKAR		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
LEMLAND	1 182	0,16	862,29	862,13	636,00	226,13	
LUMPARLAND		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
MARIEHAMN	24 984	3,32	18 233,71	18 230,39	16 164,00	2 066,39	
SALTVIK	2 377	0,32	1 734,43	1 734,11	1 560,00	174,11	
SOTTUNGA		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SUND	653	0,09	476,21	476,12	720,00	-243,88	
VÅRDÖ	655	0,09	478,04	477,95	432,00	45,95	
TOTALT	46 772	6,21	34 135,47	34 129,25	30 540,00	3 589,25	
	NETTOKOSTNAD PER PRESTATION:					0,73 €	

4. NOTER

4.1. Noter till resultaträkningen

4.1.1. Tillämpade bokslutsprinciper

Ålands omsorgsförbund k.f.s bokslut är uppgjort i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna.

Räkenskapsperiodens inkomster har upptagits som intäkter i resultaträkningen. De inkomst- och utgiftsposter som under pågående räkenskapsperiod bokförts enligt kontantprincipen bokförs i bokslutet som intäkt respektive kostnad mot kontona fordringar och skulder i balansräkningen.

Immateriella och materiella tillgångar har upptagits enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna har beräknats enligt en på förhand fastställd plan.

Fordringar och skulder har upptagits till nominellt värde.

4.1.2. Avskrivningsplan

Avskrivningsplanen för Ålands omsorgsförbund k.f. fastställdes av förbundsfullmäktige den 26.05.2009.

	Lineär avskrivning
Immateriella tillgångar	
Övriga utgifter med lång verkningstid	
ADB-program	5 år
Materiella tillgångar	
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivning
Byggnader och konstruktioner	
Bostadsbyggnader	40 år
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	40 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5 – 20 år
Maskiner och inventarier	
Övriga transportmedel	7 år
ADB-utrustning	5 år
Pågående nyanläggningar	Ingen avskrivning
Placeringar	
Aktier och andelar	Ingen avskrivning

För att en anskaffning skall räknas som en investering måste beloppet uppgå till 10 000 € eller mera.

4.1.3. Kommunandelar

Försäljningsintäkter kommunandelar för driften	2018	2017
Förskott andelar	9 593 561,68	9 377 896,62
Förmedlade tjänster	1 042 933,26	1 264 992,83
Slutlig korrigerering	423 459,08	-326 380,37
TOTALT	11 059 954,02	10 316 509,08

4.1.4. Personalkostnader

	2018	2017
Löner	6 983 208,03	6 529 013,49
Arvodet	22 269,30	14 791,72
Förändring i löneskulder	107 703,20	-76 419,85
Förändring i semesterlöneperiodisering	12 462,88	52 509,21
Ersättningar från FPA	-132 978,27	-151 961,71
Olycksfallsersättningar	-4 154,85	-13 926,06
	6 988 510,29	6 354 006,80
Sjukförsäkringsavgift	60 679,53	69 431,42
KomPL pensionspremie	1 217 250,02	1 124 722,66
Pensionsbaserad KomPL avgift	96 986,87	93 711,07
Förtidspens utg baserad avgift	59 105,79	60 610,05
Olycksfall och grupplivförsäkring	48 683,00	45 217,80
Arbetslöshetsförsäkring	140 610,60	163 352,20
Förändring i lönebikostnader löneskulder	22 337,14	-20 307,40
Förändring i lönebikostnader semesterlöneperiodisering	2 039,16	1 841,55
	1 647 692,11	1 538 579,35
PERSONALKOSTNADER TOTALT	8 636 202,40	7 892 586,15
Personalens naturaförmåner	88 185,86	78 590,70
Antal årsverken	160,65	* 155,44
* Från och med 2018 beräknas årsverken utgående från utförd arbtstidtid.		
Tidigare har redovisats ordinarie personal, vilket år 2017 motsvarade 147,14		
Under löner och lönebikostnader finns reserverade belopp om totalt 148 836,5 euro för "kompetensavdraget". Lönekostnaderna påverkades med 122 751,76 och lönebikostnaderna med 26 084,74 euro.		

4.1.5. Arvodet till revisorer

	2018	2017
Revisionsarvodet	6 335,00	6 320,00
TOTALT	6 335,00	6 320,00

4.1.6. Avskrivningar

	2018	2017
<i>Immateriella tillgångar</i>		
ABD-program	6 684,81	9 861,45
<i>Materiella tillgångar</i>		
Byggnader	181 623,29	176 450,85
Transportmedel	8 756,98	14 777,66
Maskiner	0,00	592,26
TOTALT	197 065,08	201 682,22

4.2. Noter till balansräkningen

4.2.1. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar			
	Immateriella rättigheter	Mark- och vattenomr.	Byggnader	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggning
Oavskriven ansk. utg. 01.01.2018	19 361,21	15 224,88	4 858 426,46	44 552,95	95 241,42
Ökning under räkenskapsperioden			39 650,82		3 023,84
Minskningar under räkenskapsper.					
Överföring mellan balansposter			95 241,42		-95 241,42
Räkenskapsperiodens avskrivning	-6 684,81	0,00	-181 623,29	-8 756,98	
OAVSKRIVEN ANSK. UTG. 31.12.2018	12 676,40	15 224,88	4 811 695,41	35 795,97	3 023,84

4.2.2. Fordringar

	2018	2017
<i>Försäljningsfordringar</i>		
Kommunandelar	566 874,73	199 328,23
Klienter	46 551,18	46 290,81
Övriga	6 847,73	1 499,25
<i>Övriga fordringar</i>		
Momsfordringar	56 084,45	29 594,97
Skattekonto	573,90	30 791,57
<i>Resultatregleringar</i>		
	33 269,12	43 112,52
TOTALT	710 201,11	350 617,35

4.2.3. Kassa och banktillgodohavanden

	2018	2017
Kassa	1 069,60	476,50
Ålandsbanken	0,00	48 871,64
Andelsbanken	14 165,24	6 032,73
Nordea	24,58	12 650,54
TOTALT	15 259,42	68 031,41
Den 31.12.2018 nyttjades checkräkningslimiten med 219 476,27 euro. (Ålandsbankens konto)		

4.2.4. Checkräkningslimit

	2018	2017
Limit för checkräkning med kredit 31.12.2018	425 000,00	170 000,00
TOTALT	425 000,00	170 000,00
<i>Checkräkningslimiten utökades till 425 000 euro 31.12.2018.</i>		
<i>Checkräkningslimiten nyttjades 31.12.2018 med 219 476,27 euro.</i>		

4.2.5. Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Utgifter för nybygge eller ombyggnad av fastigheter	Mervärdesskatt	Momsansvar 2018	Momsansvar 2017
År 2013 färdigställda fastigheter			
Slutförande av nybygge Åkersvängen	2 303,46	921,38	1 151,73
Grundreparation Godby Dagcenter	2 798,86	1 119,54	1 399,43
År 2014 färdigställda fastigheter	-	-	-
År 2015 färdigställda fastigheter	-	-	-
År 2016 färdigställda fastigheter			
Nybygge Maskrosen	422 009,50	295 406,65	337 607,60
Grundreparation Svedgränd	8 071,31	5 649,92	6 457,05
År 2017 färdigställda fastigheter			
Tillägg Maskrosen	1 884,43	1 507,54	1 695,99
År 2018 färdigställda fastigheter			
Grundrenovering Tistelgränd	2 616,12	2 354,51	
Grundrenovering Hildas hus	1 838,40	1 654,56	
ÅTERBETALNINGSANSVAR GÄLLANDE MOMS PER 31.12.2018		308 614,11	348 311,80

4.2.6. Ansvarsförbindelser

	2018	2017
Försäkrings Ab Pensions-Alandia uppsagd 31.5.2018	0,00	22 373,20
Hyresgaranti Askuddsvägen 28		
Ab Pärlan i Mariehamn	733 779,00	842 487,00
Hyresgaranti Södragatan		
FAB Mejeritomten	537 768,00	614 592,00
Hyresgaranti Köpmansgatan		
Tukirahaoitus Oy	2 230,80	2 230,80
Leasingansvar Ricoh kopiator		
TOTALT	1 273 777,80	1 481 683,00

Ålands omsorgsförbund k.f. har förbundit sig att betala den för tillfället gällande hyran:

- för bostadslokalerna nr 1 – 12 vid Södragatan 18 B, jämte lokalernas tillhörande andel i gemensamma utrymmen, i de fall dessa saknar hyresgäster under tiden fram till 30.09.2025
- för lägenheterna Köpmansgatan 11 B 1 – B 8, jämte lokalernas tillhörande andel i gemensamma utrymmen, i sådant fall dessa lägenheter saknar hyresgäster under tiden fram till 31.12.2025

4.2.7. Medlemskommunernas andel i grundkapitalet

KOMMUN	Befolkning 1.1.1998	Fördelning av grundkapital €	Fördelning av grundkapital %
Brändö	538	237,35	2,12 %
Eckerö	810	357,35	3,19 %
Finström	2 273	1 002,78	8,95 %
Föglö	599	264,26	2,36 %
Geta	480	211,76	1,89 %
Hammarland	1 332	587,64	5,25 %
Jomala	3 195	1 409,53	12,58 %
Kumlunge	440	194,11	1,73 %
Kökar	321	141,62	1,26 %
Lemland	1 506	664,40	5,93 %
Lumparland	349	153,97	1,37 %
Mariehamn	10 408	4 591,68	40,99 %
Saltvik	1 625	716,90	6,40 %
Sottunga	131	57,79	0,52 %
Sund	992	437,64	3,91 %
Vårdö	393	173,38	1,55 %
TOTALT	25 392	11 202,15	100,00 %

4.2.8. Donationsfondernas särskilda täckning

May Rotz fond per 31.12.2018				
Banktillgodohavanden:				
ÅAB 1539022		9 034,44		
ÅAB 4238614		1 549,85		
ÅAB 5303920 SEK		54 128,10		
ÅAB 5913512 NOK		491,19		
Totalt EUR		65 203,58		
	Antal	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Bokföringsvärde
<u>Värdepapper i Sverige</u>				
ABB	980	16 065,81	22 228,19	16 065,81
Atlas Copco	809	16 359,53	16 557,31	16 359,53
Essity	684	14 298,32	15 364,31	14 298,32
Investor B	1 140	41 133,96	30 833,99	30 833,99
Securitas B	1 315	17 970,00	20 080,48	17 970,00
Swedbank	964	18 313,18	18 686,67	18 313,18
Volvo B	1 308	14 569,63	22 709,85	14 569,63
Telia Company AB	5 545	22 601,42	20 427,22	20 427,22
<u>Värdepapper i Finland</u>				
Nokian Renkat	601	16 118,82	20 828,81	16 118,82
Sampo A	504	19 358,64	21 631,65	19 358,64
Tieto Oyj	768	18 109,44	21 105,81	18 109,44
Wärtsilä	1 430	19 869,85	19 869,03	19 869,03
<u>Värdepapper i Norge</u>				
Telenor	1 912	31 736,88	32 287,20	31 736,88
<u>Värdepapper i Danmark</u>				
Danske Bank	759	12 908,37	25 612,79	12 908,37
Novo Nordisk B	977	38 400,93	34 203,96	34 203,96
BAB Södragatan 24, bostad 8	45	79 987,01	79 987,01	79 987,01
TOTALT		397 801,79	422 414,28	381 129,83
Resultatregleringar		675,00		
Fondens bokföringsvärde totalt		447 008,41		
<u>Dividender</u>				
Nordea		1 244,44		
Telia		1 039,05		
ABB		423,97		
Autoliv		171,45		
Danske Bank		1 320,71		
Husqvarna		169,52		
Investor B		1 130,52		
Millicom International		422,05		
Mowi ASA		362,69		
Novo Nordisk B		747,69		
Skanska		1 453,57		
Svenska Handelsbanken A		1 069,01		
Telenor		903,22		
Volvo B		455,30		
TOTALT		10 913,19		

Ålands omsorgsförbund k.f. årsredovisning för år 2018 innehållande verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning, finansieringskalkyl samt budgetutfall undertecknas härmed:

Mariehamn den 24/4 2019

Clas Öfverström
Styrelsens ordförande

Ulla Andersson
medlem

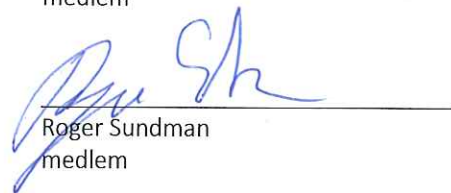
Viveka Landgårds
medlem

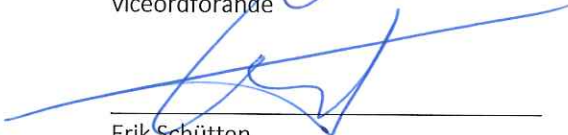
Katarina Ulenius
medlem

Annika Hambrudd
viceordförande

Roger Sundman
medlem

Erik Schütten
medlem

Katarina Dahlman
omsorgsdirektör

Revisorspåteckning

Över utförd granskning har idag avgivits berättelse.

Mariehamn den 6/5 2019

Magnus Lundberg

GR

KPMG / Martin Slotte OFGR, GR

Erika Sjölund

GR